

ORVOSKARI, HIRMONDÓ

Pécs, 2005. január

TARTALOM

Újévi professzori találkozó

Kitüntetettek:

dr. Kosztolányi György, dr. Hideg Kálmán

Klinikaigazgatói értekezlet

A Doktori Tanács ülése

TDK Házi Konferencia – február 10-12.

(Decsi Tamás)

Helyzetkép az orvosok folyamatos továbbképzéséről *(Bíró Gábor)*

Jubilált a Fül-, Orr-, Gégészeti és Fej-Nyak Sebészeti Klinika

Multimédia Kutatólabor az orvostudományok szolgálatában
(Kittkáné Bódi Katalin)

A „Nőkért és a tudományért” ösztöndíj egyik nyertese *dr. Reglódi Dóra*

Lentivirális expressziós vektorokról
(Bartis Domokos)

Karácsony a II. sz. Belklinikán
(Markó Lajos)

Nyílt levél *(Molnár Zsolt)*

Az Erzsébet Tudomány Egyetem indulásáról – a költő Szabó Lőrinc, 80 évvel ezelőtt *(Vértes László)*

RÖVIDEN: Sikeres PHD-védés, Karácsonyi ajándék a Gyermekklinikának, Dohányzásellenes rendezvény hallgatóink részvételével

Intézeti, klinikai hírek

Tudományos közlemények

Nobel-díjasok

Sajtószemle

Újévi professzori találkozó

A hagyományokhoz híven professzori találkozóval kezdődött az év, melynek helyszíne idén a Romhányi-aula volt. Az aula bejáratának egyik oszlopán elhelyezett névtábla és a professzorról készült kép jelzi az új nevet, és őrzi *dr. Romhányi György* emlékét.

Az ünnepélyes összejövetelen az UNIV TV munkatársai válogatást mutattak be az elmúlt év egyetemi eseményeit összefoglaló híradóikból.

Ezt követően *dr. Lénárd László*, egyetemünk rektora értékelte az évet. Elmondta, az idei évben már 12 meghívottal több (őket az elmúlt évben nevezték ki), összesen 216 professzor vesz részt a rendezvényen. Két új akadémikussal is gyarapodott 2004-ben az egyetem, s ez együttesen biztosítja az oktatás és kutatás színvonalát. Ezt szolgálja az erősödő pályázati aktivitás is, melynek során a pályázati bevételeink az utolsó három évben csaknem megduplázódtak. A közeljövő fontos feladatáént említette meg többek között a Magasház felújítását, mely a PPP segítségével realizálódik. Összességében, az anyagi nehézségek ellenére (2001-től kb. 840 millió Ft-ot vont el a PTE-től az Oktatási Minisztérium) *dr. Lénárd László* rektor úgy látja, hogy ugyan kicsit lassan, de mégiscsak kivirágzik a PTE oktatási, kutatási és tudományos élete.

Fotó: Kittkáné Bódi Katalin

Szent-Györgyi Albert-díj

A Magyar Kultúra Napja alkalmából a magyar felsőoktatás területén dolgozó iskolatemető, nemzetközi elismertségű munkájáért Magyar Bálint oktatási miniszter Szent-Györgyi Albert-díjat adományozott

DR. KOSZTOLÁNYI GYÖRGY akadémikusnak, egyetemi tanácnak.

ORVOSKARI HÍRMONDÓ

Felelős szerkesztő Róth Erzsébet, Barthó Loránd

Tördelőszerkesztő: Babarciné Stettner Lenke.

A szerkesztőség címe: PTE Általános Orvostudományi Kar, Sajtóiroda, 7624 Pécs, Szigeti út 12.

Tel.: 536-116, 536-000/1214. Fax: 536-115. E-mail: hirmondo@aok.pte.hu ■ HU ISSN 1586-1031

Elektronikus publikáció: Somoskeőy Szabolcs ■ www.aok.pte.hu/hirmondo ■ HU ISSN 1586-1295

Nyomtatta a PTE ÁOK Nyomdája. Vezető: Ollmann Ágnes

A BORÍTÓN BARTHÓ LORÁND FELVÉTELEI – IDÉN TÉLEN.

Klinikaigazgatói ülés

2005. január 12.

Dr. Kosztolányi György elnök tájékoztatta a klinikaigazgatókat, hogy a kincstári biztos, illetve tanácsadó testülete részt vesz a klinikaigazgatói ülésen. Ezt követően be is mutatta a kincstári biztost, *Tasnádi Zoltánt* és tanácsadóit, *dr. Szepessy András*t, *Belső László*t, *dr. Vida Imrét*, *Bóér Áront*.

Tasnádi Zoltán kincstári biztos tájékoztatást adott a kincstári biztosi teendőkről, jogosítványairól és kötelezettségeiről. Az államháztartási törvény végrehajtási rendeletének módosítása miatt élni kíván ellenjegyzési jogával

- a közbeszerzési szerződések,
- a beruházások,
- a felújítások
- a hosszú távú kötelezettségvállalások (közalkalmazottak felvétele) tekintetében.

Különböző fórumokon képviselni fogják a Pécsi Tudományegyetemet, a siker közös érdek, de figyelembe kell venni, hogy esetleges struktúra-módosításokra is sor kerülhet.

Dr. Kovács Bálint elnökhelyettes ismertette a gazdasági tervek létrejöttét, menetét, jelenlegi állását. Általános kérdés és cél volt a „0”-ás egyenlegek tervezése. 25 db terv érkezett, ebből átdolgozásra szorul 5 és korrekcióra 8. Február 10-ig készen kell lenni a gazdasági terveknek, mert február 17-én tartja soron következő ülését a Szenátus.

Tasnádi Zoltán kincstári biztos felhívta a figyelmet arra, hogy gördülő tervezési gyakorlatot kell majd megvalósítani a klinikáknak az egész év folyamán. Tehát a terv-készítés folyamata nem állhat meg, havonta kell tervezni. Az OEP által tervezett HBCS-emelés talán csak a bérre lesz elég, vagy arra sem. Nem megengedhető az adósság növekedése, ez azt jelenti, hogy a jelenlegi tartozásállomány görgethető csak magunk előtt. Január 19-e után kincstári biztosi szakértői ellenőrzést követően javasolta a gazda-

sági tervek nyilvánossá tételéről való szavazást, így mindenki által megismerhetőek lesznek a tervek. A „0”-ás egyenlegre tervezés nem köbevésett merevséget jelent, hanem majd a gördülő tervezés és teljesítés függvénye lesz.

Dr. Kosztolányi György tájékoztatt arról, hogy a struktúramódosítás a következő klinikaigazgatói értekezleten kerül majd sorra.

Dr. Nagy Lajos ismertette az átoktatásra létrejött ad hoc bizottság munkáját. Javasolták, hogy az OEC- EFK hozzon létre egy tárgyaló bizottságot és állapítsák meg a konkrét átoktatás volumenét, valamint az ezekhez tartozó költségeket. Az oktatási bevételeknek a jelenlegi 35-65 %-os megosztása az ÁOK felé maradjon érvényben addig, amíg a tanrend korrekciója megtörténik. Javasolta, hogy a szigorló orvosok menjenek ki az akkreditált oktatókórházakba is.

A klinikaigazgatói értekezlet

egyhangúlag elfogadta az Egészségügyi Főiskolával való tárgyalás megkezdését, aminek alapjául a másik 3 egyetem által fizetett átoktatási pénzeket tartják megfelelőnek;

egyhangúlag elfogadta, hogy a jelenlegi 35-65%-os oktatási pénzek megoszlása maradjon ebben a 2004-2005-ös tanévben;

a szigorlók kiküldését az akkreditált oktatókórházakba, valamint az ezért járó fizetést két nem szavazattal elfogadta.

Kosztolányi György tájékoztatta az igazgatókat a pécsi integrált rendszer ellátására létrejött konzorciumról, valamint az elkészített pályázatról, amelyet továbbdolgozásra ajánl a kormány.

Az Egyetemi Klinikák Szövetsége kikerülhetetlen platformmá vált, amely a Felsőoktatási Törvény legújabb tárgyalásán is kiderült, ahol a 4 egyetem egyhangúlag foglalt állást a centrumok ügyében.

Dr. Kosztolányi György
centrumelnök

Zemplén Géza-fődíj

A Magyar Tudományos Akadémia, a Budapesti Műszaki Egyetem, az Ipari Minisztérium, a Magyar Gyógyszeripari Egyesülés, a Magyar Kémikusok Egyesülete és az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság által a szerves kémia területén végzett kiemelkedő munkásság elismerésére létrehozott Zemplén Géza-fődíjat az alapítók/jogutódok ez évben **DR. HIDEG KÁLMÁN** emeritus professornak ítelték oda.

Karácsonyi ajándék a Gyermekklinikának

2004 karácsonya előtt a Gyermekklinika „A” osztályát, ahol általában belgyógyászati és gasztroenterológiai betegségekben szenvedő gyermekeket látunk el, kellemes meglepetés érte. A „Segíts, hogy élhessek” alapítvány (1211 Budapest, Kiss János altábornagy út 29-41.) megközelítőleg 640 000.- Ft értékben a betegellátáshoz alapvető, mégis sokszor munkánkhoz hiányzó eszközöket és műszereket adományozott osztályunknak (vényomásmérő, sztetoszkóp, perfuzor). Ezúton is köszönjük *Petes Krisztián*

Péter kuratóriumi elnöknek és munkatársainak, hogy adományokkal segítik munkánkat. Osztályunk eszközeinek ez a részleges felfrissítése lényegesen megkönnyíti ugyan mindennapi betegellátó tevékenységünket, azonban talán joggal érezzük úgy, hogy az ilyen alapvető eszközök utánpótlását nem elsősorban alapítványi forrásokból kellene tudnunk biztosítani.

Dr. Horváth Magdolna
Gyermekklinika

A Doktori Tanács ülése

2004. november 29.

1. Aktuális ügyek

1/a. Egyéni felkészülők ügyei

Dr. Hejje László egyéni felkészülő (Szívgyógyászati Klinika – Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) benyújtotta értekezés-tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Kellermayer Richárd egyéni felkészülő (Orvosi Genetikai és Gyermekfejlődéstani Intézet) benyújtotta értekezés-tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Bányai Krisztián egyéni felkészülő (ÁNTSZ – Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet) PhD-szigorlata 2004. október 26-án *summa cum laude* eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Vástyán Attila egyéni felkészülő (Gyermekklinika – Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) PhD-szigorlata 2004. november 3-án *summa cum laude* eredménnyel megtörtént.

Dr. Bálint Lehel egyéni felkészülő (Ortopédiai Klinika) PhD-szigorlata 2004. november 5-én *summa cum laude* eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Varga Zsuzsa egyéni felkészülő (Neurológiai Klinika) PhD-szigorlata 2004. november 15-én *summa cum laude* eredménnyel megtörtént.

Dr. Bellyei Szabolcs egyéni felkészülő (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) PhD-szigorlata december 7-én lesz. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Rodler Imre (Országos Közegészségügyi Központ – Orvosi Népegészségtani Intézet) szigorlata szervezés alatt áll. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Engelmann Péter egyéni felkészülő (Immunológiai és Biotechnológiai Intézet) benyújtotta értekezését. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Herold Róbert egyéni felkészülő (Pszichiátriai Klinika) benyújtotta értekezését. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Lujber László egyéni felkészülő (Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyak Sebészeti Klinika – Ortopédiai Klinika) értekezésének védeése 2004. november 8-án 96 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nek a PhD-cím odaítélését.

Dr. Debreceni Balázs egyéni felkészülő (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) értekezésének védeése 2004. november 12-én 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nek a PhD-cím odaítélését.

Szakál E. Dóra egyéni felkészülő (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet) értekezésének védeése 2004. november 26-án 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nek a PhD-cím odaítélését.

1/b Új egyéni felkészülők ügyei:

Talián Csaba Gábor (Orvosi Genetikai és Gyermekfejlődéstani Intézet) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Melegh Béla egyetemi tanár PhD-programjához. Kérését a DT támogatja.

Dr. Csontos Csaba (AITI) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Róth Erzsébet egyetemi tanár PhD-programjához. Kérését a DT támogatja.

Dr. Szanyi István (Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyak Sebészeti Klinika) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Ember István egyetemi tanár PhD-programjához. Kérését a DT támogatja.

Dr. Horváth Gábor egyetemi adjunktus (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Róth Erzsébet egyetemi tanár PhD-programjához. Kérését a DT támogatja.

2. Egyebek

- *Dr. Pajor László* egyetemi tanár PhD-programjának címváltozása: „Tumorsejtek pathomorphológiájának vizsgálata. NK-sejtek: ontogenesis, funkció, pathomorphológia” helyett „Molekuláris pathomorphologia”. A címváltoztatást a DT támogatja.
- *Dr. Ember István* egyetemi tanár javaslata – PhD-programban egyéni felkészülőként és rezidensképzésben egyidejűleg lehessen részt venni. A törvényi előírásoknak megfelelően a két képzésben egyidejűleg nem lehet részt venni.
- *Várnai József* tudományos fokozatszerzési kérelme. A DT a szabályzatban előírt anyag benyújtása után tud érdemben foglalkozni az ügygel.
- *Dr. Barthó Loránd* doktori iskola-vezetői funkciójával kapcsolatos előterjesztést az EDHB megtárgyalta és támogatta.
- Az Egészségügyi Főiskolai Kar benyújtotta az EDHB-hez doktori iskola alapításával kapcsolatos kérelmét.

Dr. Fischer Emil egyetemi tanár
a Doktori Tanács elnöke

Sikeres PhD-védés az Immunológiai és Biotechnológiai Intézetben

2004. december 7-én a PAB Székházban sikeresen, *summa cum laude* minősítéssel lezajlott *Engelmann Péter* „A természetes immunitás vizsgálata gerinctelen modellállatban: *Eisenia fetida* coelomasejt-alcsoportok morfológiai és funkcionális jellemzése immunológiai módszerekkel” című PhD-értekezésének védeése.

Az Immunológiai és Biotechnológiai Intézet munkatársának tézisei 4 nemzetközi szakfolyóiratban megjelent publikáción, 1 összefoglaló közleményen, 1 könyvfejezeten valamint 3 nemzetközi és 3 hazai kongresszusi prezentáción alapultak. Az értekezés opponensei *dr. Marói Péter* egyetemi tanár (SZTE-TTK, Molekuláris Biológiai Tanszék) és *dr. Prechl József* tudományos munkatárs (MTA Immunológiai Kutatócsoport, ELTE Immunológiai Tanszék) voltak.

Amerikai Mellkassebészeti Társaság – Evarts A. Graham Memorial Traveling Fellowship 2005-2006

Zsolt Tóth, M.D., Ph.D.
 Department of Cardiac Surgery
 Heart Institute, University of Pécs
 Hungary

Dear Dr. Tóth,

It is my pleasure to inform you that you have been selected by The American Association for Thoracic Surgery to receive the Evarts A. Graham Memorial Traveling Fellowship for the year 2005-2006. We note that your Fellowship year will take place at the Mayo Clinic in Rochester, Minnesota. Congratulations!

Your Fellowship will begin at the 2005 Annual Meeting of the Association, which will be held from April 10-13, 2005, at the Moscone Convention Centre in San Francisco, California. You will be expected to attend this meeting and will be introduced to the membership. A gathering of past and present Graham Fellows has been scheduled for Sunday, April 10th. This will provide you with an opportunity to meet with your predecessors and enable them to share some of their experiences with you.

Your Fellowship will conclude at the Association's Annual Meeting, April 30 – May 3, 2006, at the Philadelphia Convention Center in Philadelphia, Pennsylvania, where you will again be expected to be present at a gathering of past and present Graham Fellows.

Once again, congratulations on your selection. I look forward to the pleasure of seeing you in April in San Francisco, and having the honor of introducing you to our officers and fellow members.

Sincerely,

Irving L. Kron
 President

TDK Házi Konferencia – 2005. február 10-12.

Ebben az évben február 10-12-én, azaz rögtön a második félév első oktatási hetében rendezzük a TDK Házi Konferenciáját. Ennek az első pillantásra furcsa időpontnak egyszerű a magyarázata: legkésőbb február 20-ára össze kell állítanunk a karunkat az országos konferencián (Szeged, 2005. március 20-23.) képviselő delegációt.

A Házi Konferenciánk a tavalyihoz hasonlóan nagy léptékűnek ígérkezik, 97 előadás-kivonat érkezett a szervezőbizottsághoz. Az előadások között többségben vannak a klinikai munkák, a legnépesebb ismét a konzervatív klinikai orvostudomány témaköre lesz. (Az előadások egyes témakörök közötti megosztását előzetes, tájékoztató jelleggel lásd a túloldalon). A 97 előadás ebben az évben is szükségessé teszi három párhuzamos szekció megrendezését. Ennek a szervezési megoldásnak kétségtelen hátránya, hogy három előadóterem között megosztja a hallgató-ságot, és ezzel némiképp csökkenti a látszólagos érdeklődést és a parázs szakmai viták kialakulásának a lehetőségét egyaránt. A száz körüli előadás csupán két párhuzamos szekcióban történő lebonyolítása azonban nagyon elnyújtaná a konferenciát, ezért inkább a rövidebb és sűrűbb program összeállítása mellett döntött a TDK hallgatói és oktatói vezetősége.

A mellékelt táblázatban feltüntettük a szakmai zsűriek névsorát is (lásd 6. oldal – a szerk.). Ezúton, előre is szeretnénk köszönetet mondani azoknak a vezető oktatóinknak, akik elvállalták a zsűrizés messze a munkaidőn kívüli, a késő estébe nyúló vagy éppen a hétvégi pihenőnapra eső fáradságát. Különösen megter-

helő feladatuk lesz a hallgatók körében népszerűbb kutatási témákban tevékenykedő zsűrieknek, így például a konzervatív klinikai orvostudomány témakörének zsűritagjai „tisztá játékidőben” nem kevesebb, mint 8½ órát töltenek majd az előadások és az előadásokat követő viták figyelemmel kísérésével. A Tudományos Diákkör minden hallgatója nevében hálásan köszönöm a zsűritagoknak a konferencia sikeréhez nyújtott fontos hozzájárulását!

A Házi Konferencia a TDK életének legjelentősebb eseménye, aminek a sikere természetesen csak kisebb részben múlik a rendezvény előkészítőin és szervezőin. A konferencia eredményességét elsősorban az előadók határozzák meg. Bizonyos vagyok benne, hogy ők, a korábbi évekhez hasonlóan ebben az évben is nagyon sok munkát, kreatív ötletet és alkotóerőt fektetnek be előadásukba. A sikerhez azonban nemcsak felkészülésre és nívós demonstrációs anyagra van szükség, hanem abban a bizonyos 10+5 percben nyújtott optimális „előadóművészi szereplésre” is. Az előadóművészi szereplés legfontosabb doppingszere pedig a jó közönség. Mi, oktatók azzal segíthetünk a legtöbbet, ha odafigyelünk nemcsak a saját diákköröseinkre, de egymás diákjaira is. Találkozzunk tehát minél többen február 10-én (csütörtökön) és 11-én (pénteken) délután 3 órától, valamint 12-én (szombaton) délelőtt 9 órától a TDK 2005. évi Házi Konferenciáján!

Dr. Decsi Tamás
 PTE ÁOK TDK Tanács elnöke

A PTE ÁOK Tudományos Diákköre 2005. évi házi konferenciája előadásainak tematikus besorolása és bíráló bizottságai

1. Biokémia, sejtbiológia, molekuláris biológia, immunológia: 23 előadás 4 szekcióban

Elnök: *Dr. Németh Péter* egyetemi tanár, Immunológiai és Biotechnológiai Intézet

Tagok: *Dr. Balogh Péter* egyetemi docens, Immunológiai és Biotechnológiai Intézet; *dr. Ohmacht Róbert* egyetemi docens, Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet; *dr. Ósz Erzsébet* egyetemi docens, Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet; *dr. Pótó László* egyetemi docens, Bionalitikai Intézet

2. Élettan, kórélettan, farmakológia, mikrobiológia: 10 előadás 2 szekcióban

Elnök: *Dr. Barthó Loránd* egyetemi tanár, Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet

Tagok: *Dr. Karádi Zoltán* egyetemi docens, Élettani Intézet; *dr. Kálai Tamás* egyetemi docens, Szerves és Gyógyszerkémiai Intézet; *dr. Kocsis Béla* egyetemi docens, Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet; *dr. Pethő Gábor* egyetemi docens, Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet

3. Morfológia, patomorfológia, képkalkító diagnosztika: 6 előadás 1 szekcióban

Elnök: *Dr. Seress László* egyetemi tanár, Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium

Tagok: *Dr. Józsa Rita* egyetemi docens, Anatómiai Intézet; *dr. Magyarlaci Tamás* egyetemi docens, Klinikai Kémiai Intézet; *dr. Rékási Zoltán* egyetemi docens, Anatómiai Intézet; *dr. Tornóczky Tamás* egyetemi adjunktus, Patológiai Intézet

4. Konzervatív klinikai orvostudomány: 32 előadás 5 szekcióban

Elnök: *Dr. Molnár Dénes* egyetemi tanár, Gyermekgyógyászati Klinika

Tagok: *Dr. Dávid Marianna* egyetemi docens, I. sz. Belgyógyászati Klinika; *dr. Illés Zsolt* egyetemi adjunktus, Neurológiai Klinika; *dr. Király Ágnes* egyetemi docens, III. sz. Belgyógyászati Klinika; *dr. Kovács Tibor* egyetemi adjunktus, II. sz. Belgyógyászati Klinika

5. Operatív klinikai orvostudomány: 19 előadás 3 szekcióban

Elnök: *Dr. Wéber György* egyetemi tanár, Sebészeti Klinika

Tagok: *Dr. Gerlinger Imre* egyetemi docens, Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyak Sebészeti Klinika; *dr. Kelemen Dezső* egyetemi docens, Sebészeti Klinika; *dr. Lantos János* egyetemi docens, Sebészeti Oktató és Kutató Intézet; *dr. Szabados Sándor* egyetemi docens, Szívgyógyászati Klinika

6. Preventív medicina, családorvoslás, szociális medicina, forenzikus medicina, epidemiológia: 7 előadás 1 szekcióban

Elnök: *Dr. Ember István* egyetemi tanár, Orvosi Népegészségügyi Intézet

Tagok: *Dr. Adamovich Károly* egyetemi docens, Gyermekgyógyászati Klinika; *dr. Czopf László* egyetemi adjunktus, I. sz. Belgyógyászati Klinika; *dr. Kiss István* egyetemi docens, Orvosi Népegészségügyi Intézet; *dr. Veszprémi Béla* egyetemi adjunktus, Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika

Helyzetkép az orvosok folyamatos

Mivel közeledik 2005. március 31., az orvosok működési nyilvántartása megújításának határideje, érdemes áttekinteni a folyamatos továbbképzés helyzetét az EU tagállamaiban, Magyarországon és a PTE OEC Szak- és Továbbképző Központ-hoz tartozó régióban.

Az Európai Szakorvosok Szövetségének (UEMS) folyamatos továbbképzési bizottsága 2004. november 27-én ülést tartott. Az ülésen – ahol hazánkat *dr. Ertl Tibor* egyetemi tanár, a PTE OEC Szak- és Továbbképző Központ igazgatója képviselte – a szakorvosok továbbképzési rendszerének (CME) a tagországok közötti harmonizációjáról tárgyaltak. Megállapították, hogy a harmonizációra szükség van, mert számos és jelentős eltérés tapasztalható az önkéntesség, finanszírozás, valamint a szankcionálás területén, ami kaotikus állapotot eredményez. Hangsúlyozni kell, hogy ha-

zánk jó helyzetben van a törvényi szabályozás vonatkozásában, hiszen – a rendeleti háttér későbbi módosítása mellett – a továbbképzési rendszerünk szellemében példa lehet több régebbi tagállam számára is.

Tehát a folyamatos továbbképzés rendszere hazánkban elméletileg jó, de a gyakorlati vonatkozásokat illetően a helyzet távolról sem látszik rózsásnak. Az egyik hiányosságnak tekinthető, hogy a közel 30 000 továbbképzésre kötelezett orvos közül 2005 elején összesen még csak kb. 24 000 regisztráltatta magát valamelyik orvosegyetem továbbképző központjában. Egy másik probléma, hogy az orvosok mennyire éltek az országosan meghirdetett 1500 – kreditpontos – továbbképzési programon való részvétel lehetőségével.

A továbbképző központok jelenleg nagy erőfeszítést tesznek

FÜL-, ORR-, GÉGEGYÓGYÁSZAT

Otorhinolaryngologia Hungarica

L. évfolyam

4. szám. 2004

Többszörös jubileum a Fül- Orr- Gégészeti és Fej-Nyak Sebészeti Klinikán

2004. december 20-án hármás intézetvezetői jubileum alkalmából a klinika orvoskara, valamint a Pécsről indult professzorok és főorvosok (*prof. Czigner, dr. Várady, dr. Huszár, dr. Móricz, dr. Deutsch, dr. Bártai, dr. Szilágyi, dr. Düll, dr. Gáti, dr. Péter*) ünnepi vacsorán vettek részt a Minaret étteremben. 100 éve született *Alföldy Jenő* professzor, aki 1974-ig vezette a klinikát, 75 éve született *Bauer Miklós* emeritus professzor, aki 1994-ig volt igazgató professzor, 60 éves születésnapját ünnepelte *Pytel József* jelenlegi klinikaigazgató, aki 10 éve áll az intézet élén. Idén 70 éves a klinika senior oktatója, *Pupp Lajos* adjunktus. A késő estébe nyúló, baráti légkörű rendezvény főszervezője *Gerlinger Imre* docens volt.

A negyedévente megjelenő Fül-, Orr-, Gégegyógyászat folyóirat 4. száma a klinika jelenlegi munkatársai és a klinikáról korábban elszármazott kollégák közleményeit tartalmazza.

továbbképzéséről

annak érdekében, hogy egyénenként dokumentálják minden regisztrált orvos továbbképzésben nyújtott teljesítményét. Ezt a munkát segíti a néhány hónapja továbbfejlesztett számítógépes program is.

A PTE OEC Szak- és Továbbképző Központnál 3200 orvos regisztráltatta magát. Sajnos, a regisztráltak közül csak 1300 orvos juttatta el a továbbképzési periódus teljesítéséről szóló – több esetben hiányos – dokumentációt. A kreditpontok elszámolásának zökkenőmentes lebonyolítása érdekében a Továbbképző Központ azt kéri, hogy az érintettek elsősorban postai úton küldjék el a leckeönyvüket, igazolások másolatait, a munkahelyi igazolást, közleményeik bibliográfiai adatait, előadások (poszter) kivonatát, valamint a tudományos fokozat megszerzéséről szóló igazolást. A regisztrációs jelentkezési lap, valamint a munkahelyi igazoláshoz

szükséges nyomtatvány letölthető a www.pote.hu internetcímen található, Szak- és Továbbképző Központ honlapjáról.

Azon orvosoknak, akik még nem teljesítették a továbbképzési követelményeket, lehetőségük van ez év elején részt venni továbbképzési programokon. A PTE OEC Szak- és Továbbképző Központ közleménye, amely a 2005. I. félévi továbbképző tanfolyamok listáját tartalmazza, megjelent az Egészségügyi Közlöny LIV. évfolyam 24. szám/I. kötet 6804. oldalán. Ezen kívül a továbbképző programok megtalálhatók a MOK honlapján lévő OFTEX link segítségével, vagy közvetlenül a www.oftex.hu internetcímen.

Biró Gábor

Szak- és Továbbképző Központ

Multimédia Kutatólabor az orvoscépzés

A XX. század végén kibontakozott tudományos-technikai-informatikai forradalom hatásaként az oktatás minőségében meghatározó szerepet játszó oktatástechnikai eszközök is robbanásszerű fejlődésen és változáson mentek keresztül.

A hagyományos eszközhasználatot felváltotta a számítógép, az előadások képi és audiovizuális megjelenítésében elsődleges szerepet kapott a digitális kép- és hangfeldolgozás. Így a számítógép mindennapi használata nélkülözhetetlenné vált az oktatásban, az újfajta ismeretszerzési folyamatokban, hiszen a középszintű oktatás alatt a tanulók már megismerkednek a számítógép használatával, önálló tantárgyként elsajátítják azt a tudásrendszert, ami szükséges ahhoz, hogy a felsőoktatásban magabiztos tudással, felhasználói gyakorlattal kezeljék a különböző számítógépes programokat, csatolt perifériákat, szoftvereket, digitális eszközöket. Tény, hogy a számítógép „hétköznapiasodása” és robbanásszerű elterjedése az oktatás minőségét is megváltoztatja, szerves részt vállalva a szemléltetés minőségi fejlesztésében.

Felismerve azt a tényt, hogy a rohamos informatikai fejlődés következtében a rendelkezésre álló oktatástechnikai eszközpark már elavult, az Általános Orvostudományi Kar sikerrel vett részt az OM-IEP-00243. számú, 2002-ben meghirdetett informatikai eszközbeszerzéses pályázaton. A pályázat célja a felsőoktatási intézmények multimédiás informatikai eszközfejlesztése és egy olyan multimédiás kutatólabor kialakítása volt, mely megfelelő technikai és informatikai eszközparkot biztosít az oktatók, kutatók, PhD-hallgatók és szakalkalmazottak számára digitális feldolgozású oktatóprogramok, tudományos munkák, publikációk és prezentációk önálló elkészítésére.

A multimédiás programok új szerepet is betölthetnek az oktatás minőségi változásában, hiszen lehetőséget adhatnak e programok a rohamosan előtérbe kerülő egyéni tanulási módszer elterjedésére is. Az interaktív visszacsatolási lehetőség, a párbeszéd oktató és hallgató között a tanulási folyamatban fontos és hatékony elem az egyéni tanulási módszer folyamatában.

Milyen jelentést takar ez a kifejezés, mely napjainkban az informatikai szaknyelv rendszeresen megjelenő, népszerű és divatos kifejezése lett?

A multimédia a számítástechnikai, informatikai, és oktatástechnológiai szakterületek fogalomrendszerébe tartozó kifejezés, mely a 90-es évek elején lépett a nyilvánosság elé. *Forgó Sándor* médiainformatikus definíciója szerint a **multimédia** „*olyan technológia, mely számítógéppel segített kommunikációt-interakciót összetett, interaktív médiarendszerrel valósítja meg, teszi lehetővé, vizuális (adatok, szöveg, állókép, grafika, animáció, mozgókép) és auditív (beszéd, zene, zörej) megjelenési formák integrálásával. A többféle megjelenítési formának egységes kezelői felületet a számítógép biztosít. Az interaktív multimédia segítségével a felhasználó a valószerű szimulációktól a virtuális valóságokig eljuthat, oly módon, ahogy ezt ő kívánja. A multimédia elsősorban az önálló manipuláció eszköze.*”

A fenti definícióból láthatjuk, a multimédia auditív, vizuális és további kiegészítő elemekből épülhet fel. A fejlesztőnek jó multimédiás produkció elkészítéséhez értenie kell a számítógéphez, a tipográfiához, ismernie kell a hang- és videotechnikát, grafikus tervezést, a tervezés pszichológiai, pedagógiai és esztétikai kérdéseit is.

Egyfajta polihisztóri tudásra, alkotó és tervező tevékenységre van szükség, de némi bátorsággal, alkotó és tervező kedvvel, mondhatjuk azt, alapvető számítástechnikai tudással, oktatási gyakorlattal, némi kreatív készséggel már nekikezdehetünk első, önálló multimédiás programunk elkészítéséhez.

A pályázat végleges megvalósítása

Első lépésként a pályázati anyagból sikerült az oktatástechnikai eszközparkot felszerelni hordozható multimédiás, professzionális számítástechnikai eszközökkel, hogy a napi oktatáshoz szükséges technikai igényeket fennakadás nélkül biztosítani tudjuk. Így lehetett, hogy komoly fennakadás nélkül tudtuk kiszolgálni az oktatókat az elmúlt tanév második félévében, a tantermi balesetet követően. Különböző helyszíneken, óráról órára szállítottuk az eszközöket, minden egyéni igényt és kérést kielégítve. Tehát az eszközök teljes kihasználtsággal működnek az oktatás szolgálatában.

A pályázat végső célja, a multimédiás kutatólabor kialakítása hosszabb időt vett igénybe, mivel alkotóműhelyre alkalmas helyszínt kellett találni az amúgy is túlszűfolt és oktatási helyiségekben szűkölködő épületben.

Megfelelő helyszínnek a Központi épület Ny-i szárnyán elhelyezkedő régi I. sz. szemináriumi helyiséget találtuk, mely kialakításában is alkalmas volt a kiválasztott célra.

Működtetés

- A kutatólabor felhasználói, szervezeti és működési szabályzat alapján működik. A szabályzatok kidolgozása elkészült, várjuk a dékáni vezetés jóváhagyását.
- A kutatólabor felügyeletét a Technikai Csoport látja el.
- A működtetési szabályzat jóváhagyásáig előzetes telefonbejelentés alapján lehet a munkaállomásokat igénybe venni.

Időpont egyeztetés: telefonon, a 5525 melléken, *Kittkáné Bódi Katalin* csoportvezetőnél.

A kutatólabor nyitvatartása előzetes bejelentkezés alapján:

Hétfő: 9-19 h-ig,

Kedd-szerda-csütörtök-péntek: 9-16 h-ig.

A multimédiát tartalmazó tananyagok, prezentációk fejlesztése rendkívül eszköz- és időigényes feladat. Ezért az eszközök karbantartására, folyamatos fejlesztésére, a programok frissítésére, új hardverek beszerzésére, tevékenység bővítésére pályázati forrásokat szeretnénk megnyerni.

Terveink szerint minden oktatóprogram és oktatásban használt demonstrációs anyag elkészítését eszközhasználati díj nélkül biztosítjuk. Amennyiben az eszköz- és géphasználatot nem közvetlenül oktatásfejlesztésre veszi igénybe a felhasználó, úgy a dékáni vezetés által jóváhagyott eszközhasználati díjat kell fizetni. A multimédiás kutatólaborban elvégezhető a már meglévő oktatóanyagok digitalizálása és új, digitális képzési anyagok önálló elkészítése, megszerkesztése is. Az elkészült oktatóprogramokból szeretnénk egy médiatartat kialakítani, amely a hallgatók számára is hozzáférhető lenne.

Megfelelő érdeklődés esetén a konkrét tananyagok előállításának elősegítésére „házon belül” az EÜ Informatikai Központ mun-

szolgáltatásban

katársainak segítségével tanfolyamokat és alapszintű képzést szervezünk az alábbi, javasolt témakörökben:

- Multimédiás eszközök és azok alkalmazási lehetőségeinek ismertetése
- Adott tantárgy, témakör multimédiás feldolgozásához szükséges „forgatókönyv írás elmélete és gyakorlati megvalósítása”
- Multimédia készítését segítő programok ismertetése
- Grafikai információk készítése
- Weblapszerkesztés
- Képfeldolgozás

A kutatólabor végleges megvalósításában és elindításában támogatást és bátorító biztatást kaptam a dékáni vezetéstől, a gazdasági főigazgatótól, az ÁOK Gazdasági Hivatalától, *Csernus Valér* professzor úrtól, *Czopf Jánostól*, az EÜ Informatikai Központ vezetőjétől és munkatársaitól, valamint a pályázati eszközz szállító M&M Computer Kft-től, melyet a jövőendő felhasználók, kutatók, oktatók és a multimédiás programokkal tanuló hallgatók nevében köszönök.

Bízom abban, hogy a napi szoros időbeosztás ellenére az oktatók és kutatók tudnak áldozni időt és energiát az oktatás minőségi fejlesztésére, hiszen mindannyian tudjuk, verseny van. A rohamos technikai és tudományos fejlődés következtében megváltoztak a tanulási módszerek, az ismeretszerzési folyamatok, így az oktatási és illusztrációs tananyagok elérhetősége is. A számítógéphasználat napi, elemi követelmény lett a munkafolyamatokban, az ismeret- és tudásszerzésben egyaránt. Szakmai elfoglaltság nélkül mondhatom, aki multimédiás felhasználóvá válik, már tudja és ismeri a módszer előnyeit, jótékony hatásait. Mondhatjuk azt is, „megtérül a befektetés”.

Az alkotó tervezés megkezdéséhez, szép, hatékony és az orvostudomány számára hasznos feladatok megvalósításához ajánljuk Önöknek kiváló alkotóműhelyként a Technikai Csoport új egységét, a minőségi oktatásfejlesztés és a tudományos munka szolgálatára.

A kutatólaborban kialakított multimédiafejlesztésre alkalmas munkaállomások

MOZGÓKÉP DIGITALIZÁLÓ, KÉP- ÉS HANGSZERKESZTŐ MUNKAÁLLOMÁS

Telepített specifikációk:

Win 2003 Office

PYRO A/V Link – Videó digitalizáló

Analog VHS videó- és hangfelvételek digitalizálása, szerkesztése, CD, VCD, SVCD, DVD lemezek felírása

Szoftver: Adobe Premiere Pro
Adobe DVD Encore
Adobe Audition

Microtek ScanMaker 9800 XL – A3-as szkennelő

Nagyformátumú A3-as képek, dokumentumok, fotók, filmek, röntgenfilmek szkennelése, karcok, zajok automatikus eltávolítása, kifakult színek visszaállítása
Szkennelési méret: 304 x 430 mm
Felbontás: 1800 x 3600 dpi optikai felbontás, 48bit színes
Szoftver: MicrotecScanwizard, Abbys OCR
Lasersoft Silverfast
FireWire kártya

GRAFIKAI MUNKAÁLLOMÁS

Bemutatók, poszterek, prezentációs anyagok tervezése, összeállítás, A0 színes poszternyomtatás

Telepített specifikációk:

Win 2003 Office

Szoftver: COREL DRAW

Photoshop Elements 2

Intuos.3 A5 – WACOM digitális rajztábla

Aktív terület: 203,2 x 152,4 mm

HP DJ 500 C7770B A0 méretű poszternyomtatás

1200 dpi felbontás, gyors, hatékony, költségkímélő nyomtatás

(hiánypótló szolgáltatás bevezetése, hálózati útvonalon továbbított nyomtatás)

KÉPFELDOLGOZÓ MUNKAÁLLOMÁS

Negatívok, diafilmek, keretes diák szkennelése, különböző képfarmátumok szerkesztése, előkészítése prezentációk összeállításához, kisméretű tárgy- és eszközfotó, illusztráció fotografálása

Telepített specifikációk:

Win 2003 Office

ADOBE PHOTOSHOP CS és mellékletei

NIKON LS 5000 ED – filmszkenner

Optikai felbontás: 4000 dpi tru color

Filmtípus: 35 mm (135)/IX240 film, keretezett diaadapter, csíkfilmadapter, karc- és pormentesítés/képporrekción

Szoftver: Nikon Scan 4, Nikon View 6CD,

HP PHOTOSMART 7960 – fotónyomtató

HP termál tintasugaras/RGB

Papírméret: A4, A5, A6, B5, C6, DL; nem szabványos (szélesség: 76-216 mm; hosszúság: 127-356 mm)

Felbontás: fekete: 1200 x 1200 dpi

Színes: 4800 x 1200 optimalizált dpi

KIADVÁNY- ÉS WEBSZERKESZTŐ MUNKAÁLLOMÁS

Kialakítása folyamatban

Tervezett szoftverek beszerzés alatt

MULTIMÉDIA FEJLESZTŐ MUNKAÁLLOMÁS

Kialakítás folyamatban

Tervezett szoftverek beszerzés alatt

Kittkáné Bódi Katalin

A PTE Gazdasági Főigazgatóság Humán Erőforrás Gazdálkodási Osztály tájékoztatója a 2004. évi adózással és tb-járadékkal kapcsolatban történt változásokról

Adótábla

0–1 500 000 Ft-ig=18 %

1 500 000 Ft-tól = (270 000 Ft) + 1 500 000 Ft feletti rész 38 %-a

Adójóváírás

Az adójóváírás jogosultsági határa továbbra sem változik, 1 350 000.- Ft marad. Az adójóváírás továbbra is a munkabér 18 %-a, de legfeljebb havi 9000 Ft.

Hasonlóan a 2004. évi szabályozáshoz, a jogosultsági határ feletti jövedelemre az adójóváírás fokozatosan szűnik meg: akinek az éves bevallott (elszámolt) jövedelme meghaladja a jogosultsági határt, de nem éri el az 1 950 000.- Ft-ot, annál az adójóváírás összege a bér 18 százaléka, de legfeljebb jogosultsági hónaponkénti 9000 forint, csökkentve a jogosultsági határ feletti jövedelem 18 %-ával.

Ha az éves bevallott (elszámolt) jövedelem meghaladja a jogosultsági határ 600 000 forinttal növelt összegét, akkor adójóváírás nem jár.

A **kiegészítő adójóváírás** összege havi 1260.- Ft, amely évi 1 000 000.- Ft-ig teljes összegben, 1 000 000.-Ft–1 302 400.- Ft között csökkenő mértékben érvényesíthető, a jogosultsági határ feletti rész 5 %-os csökkentésével. A kiegészítő adójóváírás 1 302 400.- Ft felett már nem érvényesíthető és év közben annál a munkavállalónál lehet alkalmazni, akinek a havi bére nem több, mint 83 333.- Ft.

Figyelem! A munkáltató az adójóváírást a 2005. évtől is csak annál a dolgozónál alkalmazhatja, aki írásban kéri. Amennyiben a dolgozó jövedelme eléri a jogosultsági határt, a munkáltató az adóelőleg megállapításakor már nem veheti figyelembe az adójóváírást. Január hónapra csak a 2005. január 20-ig beérkezett bejelentéseket tudjuk elfogadni.

Családi kedvezmény

A családi kedvezmény rendszerében változást jelent, hogy a kedvezmény igénybevételét a törvény jövedelemhatárhoz köti. Ha az éves jövedelem meghaladja a 8 000 000.- Ft-ot, a kedvezmény összegét csökkenteni kell a 8 000 000.- Ft feletti összeg 20 %-ával.

A családi kedvezményt idejében is a nevelési ellátásra jogosult magánszemély, a várandós nő, illetve a vele közös háztartásban élő házastárs, élettárs érvényesítheti. A családi kedvezmény megosztására év közben is lehetőség van.

A családi kedvezményt a munkáltató továbbra is automatikusan alkalmazza azoknál a dolgozóknál, akik részére nevelési ellátást folyósít. Ha mégsem kívánja ezt igénybe venni, kérjük az általunk kiadott nyomtatványon ezt jelezze.

Akik részére nem a munkáltató fizeti az ellátást, és igénybe szeretné venni a kedvezményt, szintén nyilatkozniuk kell.

A családi kedvezményekre vonatkozó nyilatkozatokat is 2005. január 20-ig kérnénk beküldeni.

Lakáscélú hitel adókedvezménye (A táblázat a lakáshitel-törlesztés kedvezményét szemlélteti)

	Új lakás támogatott lakáshitel esetén	Új lakás piaci kamatozású lakáshitel esetén	Használt lakás piaci kamatozású hitel esetén
Kedvezmény mértéke	40 %	30 %	30 %
Kedvezmény felső határa	120 000.- Ft	120 000.- Ft	120 000.- Ft
Felvett hitel nagysága (max.)	15 000 000.- Ft	15 000 000.- Ft	10 000 000.- Ft
Jövedelemkorlát	3 400 000.- Ft, amely 4 000 000.- Ft jövedelemig fokozatosan szűnik meg oly módon, hogy a kedvezmény összegét csökkenteni kell a jövedelemhatár feletti összeg 20 %-ával 4 400 000.- Ft, amely 5 000 000.- Ft jövedelemig fokozatosan szűnik meg (szintén 20 %-kal csökkentve) Kivétel: Ha az adós házastársa vagy élettársa, aki egyúttal adóstárs és tulajdonostárs is az ingatlanban, az adóévben 6 hónapot meghaladóan gy-es-ben részesült		

Fő vonalaiban nem változott. 2004. évtől kezdődően az első törlesztőrészlet megfizetésének évében és az azt követő négy adóévben érvényesíthető (azaz összesen 5 évig). Ez az időszak meghosszabbodik egy évvel minden olyan gyermek révén, aki után a magánszemély a törlesztési időszakban családi pótlékra jogosult, vagy jogosulttá válik.

Az adóstársak közül csak egy magánszemély érvényesítheti a kedvezményt (tehát megszűnik a megosztás lehetősége) és egy ingatlanra csak egy hitelszerződés alapján érvényesíthető a kedvezmény.

Személyi kedvezmény

Az összevont adóalap adóját csökkenti a súlyosan fogyatékos magánszemély esetében a fogyatékos állapot kezdőnapjának hónapjától a minimálbér 5 %-ának megfelelő összeg, azaz 2005. évben 2 850.- Ft havonta.

Adókedvezmények korlátozása

Változás az adókedvezmények korlátozása. A tandíjkedvezmény, a felnőttképzés kedvezménye, a Sulinet-kedvezmény, a szellemi tevékenységet folytató magánszemély kedvezménye, a közcélú adományok kedvezménye, a biztosítások kedvezménye igénybevétele esetén az **együttesen igénybe vehető kedvezmény legfeljebb 100 000.- Ft lehet.**

A **felnőttképzés és a Sulinet-kedvezmény** igénybevételénél a **jövedelemhatár továbbra is 3 400 000.- Ft.** Amennyiben a magánszemély jövedelme meghaladja a 3 400 000.- Ft-ot, de nem éri el a 4 000 000.- Ft-ot, az egyébként járó **60 000.- Ft kedvezményt csökkenteni kell a 3 400 000.- Ft feletti jövedelem 10 %-ával.**

A **tandíjkedvezmény, szellemi tevékenység kedvezménye, közcélú adományok kedvezménye, biztosítások kedvezménye esetén a jövedelemhatár 6 000 000.- Ft.** Amennyiben a magánszemély jövedelme meghaladja a 6 000 000.- Ft-ot, de nem éri el a 6 500 000.- Ft-ot, az egyébként járó, de legfeljebb **100 000.- Ft kedvezményt csökkenteni kell a 6 000 000.- Ft feletti jövedelem 20 %-ával.**

Változás, hogy a jövedelem meghatározásánál az ingatlan átruházásából származó jövedelmet nem kell figyelembe venni.

Járulékok mértékének változása

Az egyéni járulékok mértéke nem változik. A jövedelmet 4 % egészségbiztosítási járuléklevonás terheli a nyugdíjjárulék mértéke is változatlanul 8,5 %. Magánnyugdíjpénztár-tagok esetében a pénztárba fizetendő tagdíj 8 %, a tb-rendszerbe fizetendő járulék mértéke pedig 0,5 %.

Változik a nyugdíjjárulék felső határa: éves szinten 6 007 000.- Ft, azaz napi 16 440.- Ft. Az egészségbiztosítási járuléknak továbbra sincs felső határa.

A munkáltatót terhelő társadalombiztosítási járulék mértéke változatlanul 29 %, amely 18 % nyugdíjbiztosítási járulékból és 11 % egészségbiztosítási járulékból tevődik össze.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvény nem módosult. A munkaadói járulék továbbra is 3 %, a munkavállalói járulék 1 %.

A tételes egészségügyi hozzájárulás összege 2005. január 1-jétől október 31-ig változatlanul havonta 3 450.- Ft, 2005. november hónaptól az egészségügyi hozzájárulás 1950.- Ft-ra csökken.

Új előírás, hogy a részmunkaidőben foglalkoztatott dolgozók után a ledolgozott óraszám arányában kell megfizetni az egészségügyi hozzájárulást, melynek összege legalább 1 725.- Ft.

Változások a családtámogatási rendszerben

Anyasági ellátások

A szülést követő egyszeri juttatás, az anyasági segély összege is emelkedik. Minden szülő nő, illetve örökbefogadó anya 2005-től anyasági támogatásként 55 575.- Ft-ra lesz jogosult, az ikrek esetében pedig gyermekenként 74 100.- Ft jár.

Gyes

Összege 2005-től havi 24 700.- Ft.

2005-től a gyes-ben részesülő szülő már a gyermek 1 éves korától vállalhat napi 4 órát meg nem haladó jövedelemszerző tevékenységet (illetőleg otthonán belül időkorlát nélkül).

Családi pótlék összege

Egy gyermek esetén 5 100.- Ft, egyedülálló esetén 6 000.- Ft;

Kétgyermekes család esetén gyermekenként 6 200.- Ft, egyedülálló esetén 7 200.- Ft;

Három- vagy többgyermekes nevelők esetében gyermekenként 7 800.- Ft, egyedülálló esetén 8 400.- Ft;

Tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek esetén 13 900.- Ft, egyedülálló esetén 15 700.- Ft.

Egyéb változások

2005-ben a minimálbér összege 57 000.- Ft/hó.

2004-ben is érvényes, hogy a megbízási jogviszony keretében munkát végzők esetében a minimálbér 30 %-át el nem érő kifizetések nem járulékkötelesek (havi 17 100.- Ft, napi 570.- Ft-ot el nem érő kifizetés esetében). Az adott naptári hónapra vonatkozó kifizetéseket, megbízási díjakat össze kell adni és együttesen kell összevetni a minimálbér 30 %-ával.

Az illetménypótlékok számítási alapja 18 200.- Ft-ról 18 900.- Ft-ra változik 2005. január 1-jétől.

Tóth Lászlóné osztályvezető
Temesiné Fortvingler Ildikó
osztályvezető-helyettes

A FIZETÉSI OSZTÁLYOKHOZ, FOKOZATOKHOZ TARTOZÓ GARANTÁLT BRUTTÓ ILLETMÉNYEK 2005. JANUÁR 1-JÉTŐL
(A táblázat nem tartalmazza a szakmai szorzó szerinti növekményt)

Fizetési fokozat	Fizetési osztályok									
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	57 000	60 200	62 400	64 500	75 000	107 200	112 600	115 200	128 600	142 000
2.	58 400	62 600	64 900	67 100	78 000	111 500	117 100	122 100	136 300	150 500
3.	59 900	65 000	67 400	69 700	81 000	115 800	121 600	129 000	144 000	159 000
4.	61 300	67 400	69 900	72 200	84 000	120 100	126 100	135 900	151 700	167 600
5.	62 700	69 800	72 400	74 800	87 000	125 400	131 700	142 800	159 500	176 100
6.	64 100	72 200	74 900	77 400	90 000	130 800	137 400	149 800	167 200	184 600
7.	65 600	74 600	77 400	80 000	93 000	131 100	143 000	156 700	174 900	193 100
8.	67 000	77 100	79 900	82 600	96 000	141 500	148 600	163 600	182 600	201 600
9.	68 400	79 500	82 400	85 100	99 000	146 900	154 300	170 500	190 300	210 200
10.	69 800	81 900	84 900	87 700	102 000	152 200	159 900	177 400	198 000	218 700
11.	71 300	84 300	87 400	90 300	105 000	157 600	165 500	184 300	205 800	227 200
12.	72 700	86 700	89 900	92 900	108 000	162 900	171 200	191 200	213 500	235 700
13.	74 100	89 100	92 400	95 500	111 000	168 300	176 800	199 300	222 500	245 700
14.	75 500	91 500	94 800	98 000	114 000	173 700	182 400	207 400	231 500	255 600

A FIZETÉSI OSZTÁLYOKHOZ, FOKOZATOKHOZ TARTOZÓ GARANTÁLT BRUTTÓ ILLETMÉNYEK 2005. SZEPTEMBER 1-JÉTŐL
(A táblázat nem tartalmazza a szakmai szorzó szerinti növekményt)

Fizetési fokozat	Fizetési osztályok									
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	59 600	62 900	65 200	67 400	78 400	112 000	117 700	120 400	134 400	148 400
2.	61 100	65 400	67 800	70 100	81 500	116 500	122 400	127 600	142 500	157 300
3.	62 600	67 900	70 400	72 800	84 700	121 000	127 100	134 800	150 500	166 200
4.	64 100	70 400	73 000	75 500	87 800	125 400	131 800	142 100	158 600	175 100
5.	65 600	73 000	75 600	78 200	90 900	131 000	137 700	149 300	166 700	184 000
6.	67 000	75 500	78 200	80 900	94 100	136 600	143 600	156 500	174 700	192 900
7.	68 500	78 000	80 800	83 600	97 200	142 200	149 500	163 700	182 800	201 800
8.	70 000	80 500	83 500	86 300	100 400	147 800	155 400	171 000	190 800	210 700
9.	71 500	83 000	86 100	89 000	103 500	153 400	161 200	178 200	198 900	219 600
10.	73 000	85 500	88 700	91 700	106 600	159 000	167 100	185 400	207 000	288 500
11.	74 500	88 100	91 300	94 400	109 800	164 600	173 000	192 600	215 000	237 400
12.	76 000	90 600	93 900	97 100	112 900	170 200	178 900	199 900	223 100	246 300
13.	77 500	93 100	96 500	99 800	116 000	175 800	184 800	208 300	232 500	256 700
14.	79 000	95 600	99 100	102 400	119 200	181 400	190 700	216 700	241 900	267 100

OKTATÓK, KUTATÓK GARANTÁLT ILLETMÉNYE

Munkakör	Fokozat	Arányszám	Garantált illetmény 2005. jan. 1.	Garantált illetmény 2005. szept. 1.
Egyetemi tanár (5 év után léphet)	1.	100 %	387 000	404 000
	2.	103 %	398 600	416 500
	3.	106 %	410 200	428 700
Egyetemi docens (10 év után léphet)	1.	70 %	270 900	283 100
	2.	73 %	282 500	295 200
	3.	76 %	294 100	307 300
Egyetemi adjunktus (10 év után léphet)	1.	50 %	193 500	202 200
	2.	53 %	205 100	214 300
Egyetemi tanársegéd (nincs fokozat)		40 %	154 800	161 800
Főiskolai tanár (5 év után léphet)	1.	75 %	290 300	303 300
	2.	78 %	301 900	315 400
	3.	81 %	313 500	327 600
Főiskolai docens (10 év után léphet)	1.	55 %	212 900	222 400
	2.	58 %	224 500	234 600
	3.	61 %	236 100	246 700
Főiskolai adjunktus (10 év után léphet)	1.	45 %	174 200	182 000
	2.	48 %	185 800	194 100
Főiskolai tanársegéd (nincs fokozat)		40 %	154 800	161 800
Kutató prof. tud. tanácsadó (5 év után léphet)	1.	100 %	387 000	404 400
	2.	103 %	398 600	416 500
	3.	106 %	410 200	428 700
Tud. főmunkatárs (10 év után léphet)	1.	70 %	270 900	283 100
	2.	73 %	282 500	295 200
	3.	76 %	294 100	307 300
Tud. munkatárs (nincs fokozat)		50 %	193 500	202 200
Tud. segédmunkatárs (nincs fokozat)		40 %	154 800	161 800

A Gazdasági Főigazgatóságon folytatott átszervezési, racionalizálási tevékenység tapasztalatai és az SAP bevezetésére való felkészülés egyik lépéseként 2004. október 22-től *Tari Zsolt* vezetői megbízását visszavonva a Hallgatói Pénzügyek Osztálya és a Pályázati és Kutatási Iroda vezetésével *OLLMANN JÁNOSNÉT* bízom meg.

A 2004. évvel kapcsolatos igazolások kiadásáért *Tari Zsolt* felel, továbbá visszavonásig az Oktatásszervezési Osztállyal, tanulmányi osztályokkal való kapcsolattartás is a feladata marad.

Ferenc József
gazdasági főigazgató

A 2004/2005-ös tanév II. féléve szenátusi üléseinek ütemterve

Karok előterjesztései beküldésének határideje	A Szenátus időpontja
FEBRUÁR – 2005. február 2.	2005. február 17.
MÁRCIUS – 2005. március 9.	2005. március 24.
MÁJUS – 2005. április 20.	2005. május 5.
JÚNIUS – 2005. június 8.	2005. június 23.

FELELŐS: karok vezetői

(Az ülésekről bővebben: lásd a www.pte.hu honlapot – a szerk.)

A MUNKAERŐVEL ÉS SZEMÉLYI JUTTATÁSOKKAL VALÓ GAZDÁLKODÁS 2005. ÉVI VÁRHATÓ, FONTOSABB VÁLTOZÁSAI

■ Az egy havi külön juttatás törvényi előírás módosítása a közeljövőben nem várható, jár a tartósan távollévőknek is.

■ A 70. életévét betöltő közalkalmazott közalkalmazotti jogviszonya automatikusan meg fog szűnni, hasonlóan az egyetemi, főiskolai tanárokéhoz.

Átmeneti szabály, hogy aki már betöltötte, vagy jövőre tölti be, annak 2005. december 31-én szűnik meg a közalkalmazotti jogviszonya.

Tóth Lászlóné
osztályvezető

MUNKÁBA JÁRÁSSAL KAPCSOLATOS UTAZÁSI KÖLTSGÉTERÍTÉS

Az 1995. évi CXVII. tv., amely a személyi jövedelemadóról szól, 2005. évre vonatkozó módosítása szerint a munkáltató – közigazgatási határon kívülről bejáró munkavállalója számára – adó- és járulégmentesen az alábbi két esetben térítheti meg az utazási költséget:

1. Bérletszelvény leadása mellett, amelyen szerepel a munkavállaló utazási igazolványának száma (a beazonosításhoz + a neve), ez esetben számla nem kell. Csak számla nem fogadható el.
2. Amennyiben menetjegyet kíván elszámolni a munkavállaló, mert az kedvezőbb, vagy hétvégi hazautazást vesz csak igénybe, **a névre szóló számla** szükséges a jegyekhez.

Megszűnik az a lehetőség, hogy bérlet vagy jegy leadása nélkül annak értékét költségtérítésként (adómentesen) fizethesse meg a munkáltató.

Fentebb leírtakat legelőször 2005. január hóra járó munkába járással kapcsolatos költségelszámolásnál kell alkalmazni.

Ferenc József
gazdasági főigazgató

L'OREAL-UNESCO, a „Nőkért és a Tudományért” ösztöndíj 2005 egyik nyertese dr. Reglódi Dóra, az Anatómiai Intézet munkatársa

Magyarországon tavaly első alkalommal írták ki a L'ORÉAL-UNESCO nemzetközi együttműködésének keretében létrehozott kutatói ösztöndíjprogramot, amelynek egyik védnöke dr. Magyar Bálint oktatási miniszter. A külföldön már többéves hagyománnyal rendelkező pályázatra olyan nők jelentkezését várták, akik tudományos munkájukkal az élet- vagy az anyagtudományok részterületének feltárásán fáradoznak. A L'ORÉAL Magyarország és a Magyar UNESCO Bizottság közös ösztöndíjprogramjában három, anyag- vagy élettudomány témájában kutató hölgy kapja az ösztöndíjat. Az idén második alkalommal meghirdetett pályázaton olyan nők nyújthatták be jelentkezésüket, akik felsőoktatási kutatási intézményekben, illetve az MTA kutatóintézeiben dolgoznak. Az ösztöndíjat három életkori kategóriában hirdették meg, 30, 35, illetve 45 év alatti kategóriákban.

Az egyedülálló kezdeményezés célja, hogy felhívja a társadalom és más vállalatok figyelmét a tudományos életben gyakran háttérbe szoruló tehetséges nők kutatási eredményeire és elismeresse azokat. A beadott pályázatok alapján szakmai zsűri választotta ki a három nyertest. A hivatalos díjkiosztó ünnepségre január 12-én került sor a Magyar Tudományos Akadémia épületében. A dr. Ádám Veronika akadémikus vezette szakmai zsűri döntése alapján az idei díjazottak: a 30 év alatti kategóriában Schlosser Gitta vegyész PhD-hallgató, a 45 év alatti kategóriában dr. Sperlách Beáta orvos, neurofarmakológus és a 35 év alatti kategóriában pedig a PTE ÁOK Anatómiai Intézetének munkatársa, dr. Reglódi Dóra.

A díjátadó ünnepséget Hegedűs D. Géza színművész bevezető szavai után dr. Dobrev Klára, a Magyar Köztársaság miniszterelnökének a felesége nyitotta meg. A bevezető szavak után a L'ORÉAL Magyarországi vezérigazgatója, dr. Ránky Katalin, majd a L'ORÉAL elnökhelyettese, Mme Beatrice Dautresme és végül Gresiczky Péter, a Magyar UNESCO Bizottság főtákará köszöntötték a díjazottakat. Beszédükben mindannyian hangsúlyozták annak fontosságát, hogy olyan világcégek, mint a L'ORÉAL is, támogatja a kutatómunkát, aminek nagy jelentősége van különösen olyan országokban, ahol a kutatás állami támogatása egyre inkább csökken. A L'ORÉAL maga is 3000 kutatóval, 10 kutatóbázison dolgozik azon, hogy termékeiket fejlesszék. Dr. Ránky Katalin vezérigazgató is vegyészmérnök végzettségű, egy évtizeden át foglalkozott analitikai kutatásokkal, és azóta is szívügye maradt a tudomány. Az ünnepség következő

résében dr. Ádám Veronika akadémikus, a zsűri elnöke ismertette röviden a díjazottak életrajzát, amelyet egy-egy 5 perces riportfilm levetítése követett a díjazottokról. A díjátadást követően minden díjazott rövid köszönőbeszédet mondott.

Schlosser Gitta a pályakezdő fiatalok nevében mondott köszönetet, és hangsúlyozta, hogy egy ilyen díj mekkora biztatást ad egy fiatal kutatónak. Dr. Sperlách Beáta a családról is beszélt, és biztatott minden pályatársnót a családvállalásra, hiszen a munka és a család kiégészik egymást.

Reglódi Dóra, egyetemünk Anatómiai Intézetének munkatársa elmondta: „Nagyon büszke vagyok a díjra, óriási elismerésnek tartom és nagyon szerencsésnek érzem magam, hogy a sok jelentkező közül az egyik díjazott én lehettem. Mint ahogy azt az előttem szólók is említették, én is szeretném kiemelni, hogy régen sem volt kultúra, illetve tudomány mecenatúra nélkül, és a mai világban is sokkal nehezebb helyzetben lennénk támogatók nélkül. Természetesen a tudományos eredmények ma már a legkritikább esetben születnek egyszemélyes műhelyekben, mindenki mögött, illetve mellett áll egy intézményi háttér, támogatók, főnökök, szponzorok, munkatársak, akik a munkát segítik. Külön köszönetet szeretnék mondani az Anatómiai Intézetnek, ahol a nagy oktatási leterheltség mellett mindig is támogattak kutatómunkámban, dr. Lengvári Istvánnak, aki mellett „felöttem”, valamint dr. Sétáló György és dr. Csernus Valér professzoroknak, akik intézetvezetésük mellett különös hangsúlyt fektettek mindig is a tudományos munkára, és mindenben támogattak/támogatnak. Köszönöm a 'csapatunknak', dr. Tamás Andreának, dr. Lubics Andreának és a TDK-soknak, akik nélkül a legtöbb eredmény nem született volna meg, és mindenkinek, akivel kollaborációs munkát folytatunk.

A díjazottak (balról jobbra): Schlosser Gitta, dr. Reglódi Dóra és dr. Sperlách Beáta

Az egész intézetnek köszönöm azt a légkört, amiben dolgozhatom, hiszen sokkal eredménye-

A képen balról jobbra: Philippe Zeller francia nagykövét; Schlosser Gitta díjazott; dr. Ádám Veronika, a zsűri elnöke; dr. Reglódi Dóra díjazott; Mme Beatrice Dautresme, a L'ORÉAL elnökhelyettese; dr. Ránky Katalin, a L'ORÉAL Magyarországi vezérigazgatója; dr. Dobrev Klára, a Magyar Köztársaság miniszterelnökének felesége; dr. Sperlách Beáta díjazott; Gresiczky Péter, a Magyar UNESCO Bizottság főtákará és Szabó Szilvia, az Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium helyettes államtitkára.

sebb a munka, ha azt örömmel, jó légkörben végezzük. Igazán szerencsésnek mondhatja magát az, aki olyan munkát végez, amit szeret, és én ezek közé tartozom. Számomra ismeretlen az az érzés, hogy egész nap nézzem az órát, hogy mikor mehetek már haza, mert én itt is otthon érzem magam. Nagyon sok erőt meríték a diákoktól, akik mellett mindig fiatal maradhat az ember, és akkor is hasznosnak érzi a munkáját, amikor a kutatómunka nem éppen sikeres fázisban van. Külön köszönet családomnak, akik nélkül nem tudnék ennyit dolgozni, férjemnek, édesanyámnak és kislányomnak, aki minden gondolatomnak és cselekedetemnek értelmet ad”.

Dr. Józsa Rita
sajtóreferens

Lentivirális expressziós vektorok készítése és alkalmazása az Immunológiai és Biotechnológiai Intézetben

A génszintű alapkutatások és a biotechnológiai kutatás-fejlesztés során gyakran válik szükségessé különböző eredetű sejtek permanens megjelölése, illetve egy adott gén ectopiás, vagy fokozott expressziójának vizsgálata.

A széles körben használt, tranzienst expressziót adó módszereknel (CaPO₄ csapadék, elektroporáció stb.) többet nyújthat a jól definiált és tartós expressziót biztosító vektorok alkalmazása. Ez utóbbi célra gyakran használnak módosított, mesterségesen előállított virális vektorokat. Közülük is kitérnék a lentivirális (HIV-1 alapú) vektorok az *in vitro* univerzális fertőzőképesség, az alacsony toxicitás és a nagyfokú rugalmasság tekintetében. Lentivirális vektorokkal sikeresen fertőzhetők a legkülönbözőbb emlős sejtvonalak és primer sejtek, osztódó és nem-osztódó (de aktivált) állapotban egyaránt. A lentivirális vektorok alkalmazásának további előnye, hogy *in vitro* körülmények közt alacsonyabb biztonsági fokozatú biotechnológiai laboratóriumokban is használhatók. Amennyiben a vizsgált gén nem potenciális onkogén, standard P2 biztonsági óvintézkedések mellett a víru-

sok készítése és felhasználása egyaránt elvégezhető.

Az Immunológiai és Biotechnológiai Intézetben megvan a lehetőség ilyen lentivirális vektorok készítésére, melyekbe tet-szőleges gének klónozzhatók önállóan, illetve egy meglevő marker (GFP) gén szomszédságába. A módszer jól alkalmazható pl. transzkripciós faktorok és jelátviteli molekulák funkciójának vizsgálatára, mind a sejtbiológiai kutatásban, mind a biokémiában, fiziológiában, patológiában és a gyógyszerkutatásban.

Az Immunológiai és Biotechnológiai Intézet készséggel áll a PTE kutatói rendelkezésére a lentivirális technika – kizárólag kutatási célokra történő – alkalmazásával. A kezdeményezés kollaboratív, non-profit jellegű. Minden érdeklődést szívesen fogadunk, a további információkért kérjük, látogassa meg honlapunkat (www.medicine-pecs.hu/immbio) vagy vegye fel a kapcsolatot a Lentivirus Munkacsoport vezetőjével, dr. Kvell Krisztiánnal a 6527-es belső melléken vagy a krisztian.kvell@aok.pte.hu e-mail címen.

Bartis Domokos

„Dohányzásellenes Labirintus” Pécsett, a Nevelési Központban

A PTE-ÁOK orvosai és orvostanhallgatói már évek óta lelkesen vesznek részt a „Tiszta Szívvel” címmel meghirdetett prevenciós programban, amely a kortárs-oktatás megvalósításával beszél a középiskolás korosztály körében az egészséges életmódról, a szív- és érrendszeri megbetegedések megelőzéséről.

Több korábbi „Tiszta Szívvel” kortárs-oktató vett részt a „Dohányzásellenes Labirintus”-ban vezetőként, mely országjáró körútján Pécsre érkezett és 2005. január 4-e és 7-e között négy napon át állt nyitva a látogatók előtt a Nevelési Központ Színháztermében.

– Igen nagy az érdeklődés a Labirintus iránt, végig telt házzal megyünk – mondta dr. Tóth Ildikó, aki a „Dohányzásellenes Labirintus” pécsi főszervezőjeként kénytelen volt néhány jelentkező csoportot helyhiány miatt visszautasítani. A fiatal orvosnő korábban a „Tiszta Szívvel” program koordinátoraként éveken keresztül szervezte a prevenciós előadásokat a pécsi középiskolákban.

A „Dohányzásellenes Labirintus” a Népegészségügyi Program keretében minisztéri-

umi kezdeményezésére indult el, a közvetlen megvalósítást a Köztes Átmenetek Kht. és vezetője, Hay Éva végezte. Dr. Tóth Ildikó szerint a Labirintus teljesen új irányzatot képvisel a prevencióban. – A Labirintus koncepcióját és megvalósítását szociológusok, művészek és addiktológusok együtt dolgozva alakították ki, figyelembe véve a mai fiatalok életérzését, kulturális és szociális hátterét – mondta. – A kiállítás interaktív, a fiatalok megélik a dolgokat, részt vesznek benne, itt láthatnak, hallhatnak, megszagolhatnak, megfoghatnak mindent. Ez nagyban növeli a tanulás, tapasztalatszerzés hatékonyságát. Ez a modern felfogás a prevenciós gyakorlatunkat tovább gazdagította, új szemléletet adott.

A Labirintusba az összes pécsi és néhány Pécs környéki középiskolából érkeztek osztályok, de bejelentkezett a pszichiátriai klinikáról szenvedélybetegség miatt kezelésben részesülő betegek néhány csoportja is.

– Egyáltalán nem a sokkolás vagy az elrettentés a Labirintus célja – fejtette ki a doktornő, akinek elmondása szerint nem tetszett, ahogy a bulvársajtó tudósított az

eseményről. – A „Dohányzásellenes Labirintus” arra kívánja felhívni a fiatal korosztály figyelmét, hogy felelősek a saját egészségükért, és a dohányzás komolyan befolyásolhatja a jövőjüket. A labirintusban minden vezető képzett kortárs-oktató, a legtöbbször orvos, orvostanhallgató, vagy más egészségügyi dolgozó. A labirintus azt mutatja be a modern kommunikáció eszközeivel és a vezetők segítségével, hogy hogyan változtatja meg a dohányzás az emberek – elsősorban a fiatalok – egészségét, párkapcsolatait és szexualitását, otthonát, pénzügyi helyzetét, munkavégzési képességét és egyáltalán az egész életét.

Remélhetőleg lassacskán az egész társadalomban tudatosodik majd a betegségek preventív szemlélete, amiben igen fontos szerepet játszik a dohányzás visszaszorítása. A „Dohányzásellenes Labirintus” jó eszköze lehet annak, hogy a leginkább veszélyeztetett tizenéves korosztály egészség tudatosabb életet éljen, és a jövő generációja kevesebbet dohányozzék, aminek áldásos hatása lesz egészségi állapotukra – ha megvalósul.

Dr. Bartis Domokos

Karácsony a II-es számú Belgyógyászati Klinikán

A Karácsony a szeretet ünnepe. Karácsony közeledtével azon gondolkodunk, mivel is tudnánk meglepni szeretteinket, barátainkat, ismerőseinket. Ilyenkor a mindennapok sötét fellegei – ha csak kis időre is – elhalványodnak, gondjaink továtúnnek, és mindenki egy időre újra ártatlan gyermekké válhat. E különleges nap alkalmából immár több éve a II-es számú Belgyógyászati Klinikán is összegyűlnek a dolgozók és családtagjaik, hozzátartozóik, és együtt ünnepelnek.

Ez az idén sem történt másként. Az idei karácsonyi ünnepség – a hagyományokhoz híven – a klinikán éppen szigorlati idejüket töltő hallgatók műsorával kezdődött, amelyet a klinika dolgozóinak előadásai követtek. A szigorlók előadása karácsonyi történetek felolvasásával indult, majd a második történet felolvasása után megérkezett egy „ifjú” Mikulás – két krampuszának kíséretében – és megkezdte éves szakrendelését. A Mikuláshoz négy, a klinika profiljaira igen jellemző beteg érkezett, akiket nyomban meg is ajándékozott legjobb – nagy multicentrikus tanulmányok által is bizonyított hatásosságú – készítményeivel (pl. Furasemid, Asterix, Dedurvastatin, Tisztalapril). Majd keretet adva az előadásnak újabb történettel és verssel záródott a hallgatók műsora.

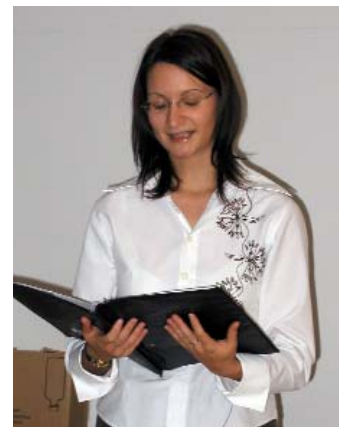
A következőkben a klinika dolgozóinak előadásait élvezhették a résztvevők; elsőként a csak erre az alkalomra összeállt quintettét, akik énekükkel, gitár- és zongorajátékukkal szereztek meghitt perceket a résztvevőknek. A quintett előadása után egy-egy szép és tanulságos történet került felolvasásra. Végül, de nem utolsó sorban megérkezett a Klinika „öreg” Mikulása is, aki – szintén hagyományőrző módon, képekkel illusztrálva – röviden, csipkelődő humorral bemutatta a klinika, illetve az egyes osztályok ez évi eseményeit. Megtudhattuk, hogyan hatnak ránk a megszorítások (WC-papír tekercsbe beszorított hörcsög), hogyan végezhetjük korszerű és olcsó módon az átvilágításokat (kellően erős fényű lámpa + papír + ceruza), bemutatta a „szőrös szívű” beteget, és láthattunk illusztris példát a metabolikus szindrómára is...

PTE-ÁOK Családorvostani Intézet, Baranya Megyei ÁNTSZ Egészségfejlesztési Osztálya, Magyar Orvostanhallgatók Egyesülete és a PTE-ÁOK Orvosi Népegésztani Intézete. Önkéntes segítők voltak: *dr. Bartis Domokos, dr. Bólyi Adrienn, Braun Erzsébet, Czucz Péter, dr. Debrece-ni András, Dériné Varga Beatrix, dr. Horváth Gábor, dr. Kappéter Ágnes, László Kristóf, Lukács Miklós, Oppé László, Poór Viktória, Papp Olivér, Papp Zsófia, dr. Prantner Ida, dr. Ruzsa Beáta, dr. Tibold Antal, Újjpál Géza, dr. Urbán Tamás, Vargáné Fekete Tünde, dr. Vörös Ágnes.*

Az ünnepség végeztével mindenkit áthatott a Karácsony meghitt hangulata, amelyet már csak az Ambulancia előterében várakozó finomságok tehetnek talán még szebbé.

Remélem a kar minden kedves dolgozójának, hallgatójának volt hasonlóan szép lehetősége, hogy átérezze az ünnep pillanatát!

Markó Lajos
VI. évf. hallgató

Nyílt levél ...

...mindazoknak, akik erkölcstelennek és megalázónak érzik a betegellátást sújtó újabb

Az alapállás

Annak ellenére, hogy olyan hiányosságok közepette kell ellátnunk feladatunkat, ami sok esetben veszélyezteti a betegek életét, rendszeresen sérti emberi méltóságukat és önérzetüket, mégis a kiadások csökkentését kapta parancsba az egyetem valamennyi klinikája. A kiadásokét, amin viszont tovább kurtítani nem lehet, főleg nem az akut betegellátásban. Erről, a sürgős betegellátást sújtó következményekről lesz szó a továbbiakban.

Ahhoz, hogy megértsük a helyzetünket, mindenekelőtt az alapállásunkat kell tisztán látni. Minek, pontosabban kinek kell cselekedeteink középpontjában állni? Bármennyire meghökkenítő, a helyes válasz: a betegnek. A betegnek, és nem csak anyagi vagy vezetői érdekeknek. Tehát azt kell tisztáznunk, hogy mi a jó a betegnek? Vegyük sorra.

Az akut beteg

Az ambulancián

Sürgős betegellátásra az a beteg szorul, akinek állapota kritikussá vált, és emiatt hathatós segítség (ami csaknem mindig azonnali oxigénadás, vénabiztosítás és folyadékpótlás, fájdalomcsillapítás valamint a vitális paraméterek monitorozása) nélkül percek, vagy órák alatt életveszélyes állapotba kerülhet.

Mit kell(ett volna) tennünk? Ki kellett volna alakítani a sürgősségi ellátás rendszerét, és a több százmillió forintért megépített Sürgősségi Betegellátó Osztályt (SBO) nem beépíteni szakambulanciákkal. Ez a helyzet azt eredményezte, hogy jelenleg egy belgyógyászati felvétel alkalmával a sokkolódó beteget nem tudjuk ellátni, mert a sokkalanító, bár létezik, erre a célra nem használható. De nem csak sokkalanító helyiség, betegőrző monitor sincs az ambulancián, amivel a beteg vitális paramétereit ellenőrizni lehetne addig, amíg vénát biztosítunk és az első fizikális vizsgálatokat elvégezzük. Tehát kijelenthetjük, hogy az akut beteg jelenleg a klinika ambulanciáin veszélyben van. Ezért, amennyiben akut betegellátást akarunk végezni, az SBO-t ki kell alakítani.

Helyszínen

Még nagyobb veszélyben van az az akut beteg, akit a mentőszolgálat észlel otthonában. A mentős kollégáknak kell ugyanis eldönteniük, hogy a beteget melyik ambulanciára szállítsák: neurológia, idegsebészet, traumatológia, belgyógyászat stb. Több esetet sorolhatnánk most fel, ami katasztrófával végződött, mert órák teltek el a diagnózisnak megfelelő felvétel hely megállapításáig, mielőtt a beteget intézetről intézetre szállították, és közben nem kapta meg azt a bizonyos „hathatós” segítséget (lásd fenn).

Mit kellene tennünk? A kritikus állapotú beteget a mentő személyzetének a fenti elvek alapján el kéne látnia, és azonnal a legközelebbi SBO-ra szállítani, ahol az állapotstabilizálás (keringés, légzés rendezése) után végeznék el a szükséges vizsgálatokat, és a stabilizált beteget szállítanánk szakintézetbe (pl: idegsebészet, traumatológia stb.). Ne felejtjük, a diagnózis ráér, de a sejtek türelme véges! Átfogó, az egész várost érintő koncepcióra van itt szükség, félretéve az egyes intézeti és egyéni érdekeket.

Műtét után

Bár nem szigorúan véve akut beteg, mégis ide sorolandó a frissen operált beteg problémája. Országszerte, így egyetemünk számos sebészeti profilú intézetében is, műtét után a betegek azonnal visszakerülnek a kórtermekbe, ahol az esetek zömében nincs mód oxigénadásra, monitor egyáltalán nincs, folyamatos nővérészlelés pedig elképzelhetetlen.

Mit kéne tennünk? Kötelezővé kéne tenni a posztoperatív őrzők (vagy ébredő szobák) létesítését. Ennek feladata nem keverendő össze az intenzív osztályéval. A posztoperatív őrzőbe kéne kerülnie minden (hangsúlyozom, minden) operált betegnek, ahol vitális paramétereinek (vérnyomás, EKG, pulzoximetria) folyamatos monitorozása, oxigénadás és nővérészlelés történik mindaddig, amíg a beteg teljesen éber (térben, időben orientált), fájdalommentes nem lesz, és vitális paramétereit nem stabilizálódnak. Ez bekövetkezhet 10 perc alatt (pl: egy diagnosztikus artroszkópia után), de néhány órát is igénybe

vehet egy nagyobb műtétet követően. A legtöbb klinikán ilyen posztoperatív őrző nincs. Kijelenthetjük tehát, hogy klinikánkon a műtét utáni beteg is veszélyben van, ezért a posztoperatív őrzők létrehozása sem tűrhet halasztást.

Intenzív osztály

Az intenzív terápia fő koncepciója, hogy a bajba jutott beteg életfontosságú szerveinek működését (központi idegrendszer, keringés, légzés, veseműködés, gasztrointesztinális rendszer, vérképző rendszer stb.) folyamatosan és invazív eszközökkel monitorozza, és szervtámogató kezelésben részesítse. A sikeres kezelés két alapvető kulcsa: a folyamatosság (nővérészlelés, monitorozás), és állapotrosszabbodás esetén az azonnali beavatkozás.

Amennyiben megszorító intézkedések lépnek életbe, azt nem tudjuk másként teljesíteni, csak úgy, ha feladjuk a folyamatos vérnyomásmérés, invazív hemodinamikai monitorozás, óradiurézis nyomonkövetése és többlumenű centrális vénás kanülön keresztül végzett gyógyszerelés és szervtámogatás semmivel nem helyettesíthető módszereit. Ez erkölcsileg, szakmailag vállalhatatlan.

Az „elektív” beteg

Ismét induljunk ki abból: mi a jó betegnek? Az, ha a legkevesebb időt tölti a kórházban. Sebészeti beteg esetében ez a felvétel, vagy annak másnapján történő műtétet jelenti, belgyógyászatban a diagnosztikus beavatkozások tervezett mielőbbi elvégzését. Úgy is mondhatnám, hogy a jelenleginél jóval több ambuláns beavatkozást kéne és lehetne végezni. Ezzel szemben mindannyian látjuk, hogy a felvett betegekkel sokszor napokig nem történik semmi, ami a beteg szempontjából érthetetlen és elfogadhatatlan, az adófizető szemszögéből pedig, mivel a hotelszolgáltatás drága, felháborító.

Mit kell tennünk? Az ellátott betegek számától függetlenül az orvos havi keresetét. Azaz olyan fizetésemelést kiharcolni, ami mellett a hálapénz betiltható egyszer és mindenkorra. Természetesen megadván annak a lehetőségét, hogy

megszorító intézkedéseket

amennyiben valaki ragaszkodik egy adott szakemberhez, azt, mint magánbeteg, saját költségen, hivatalos tarifáért megtehesse. Ez a két rendszer megfér és működik egymás mellett Európa több országában is (pl: Nagy-Britannia, Írország). Ezen sarkalatos probléma rendezését követően, a betegfelvétel pontos előjegyzésével (nem érkezés szerinti sorbaállítás), a műtétek és diagnosztikai vizsgálatok beosztásának jobb szervezésével a betegek, bár hosszabb előjegyzéssel, de rövidebb kórházon belüli várakozással és kezeléssel, jobban járnának. A hálapénz megszüntével sokkal vonzóbb lenne a napi (ambuláns) sebészeti ténykedés is, ami további fontos költségmegtakarítási és beteg-megelégedettségi tényező lehetne.

„Minden” beteg

Mi a jó minden kórházba kerülő betegnek? Ha a személyzet mosolyog rá. Ha érzi, hogy itt nem ellene, hanem érte dolgozunk. Ha tudja, hogy nem kell félnie várakozástól, megaláztatástól, nyereszkezdéstől, bízhat a szakmai kompetenciában és az őt ellátók emberiségében.

S mit kap ma? Kimerült, kiegészít, ingerült, sok esetben arrogáns személyzetet. Hámló vakolatot, gusztustalan liftet, ósdi ágyakat. Hajnali 5 órai (!) hőmérőzést, ehetetlen reggelit és vacsorát, undorító mosdókat. Függyöny nélküli kórtermeket (és itt most nem az ablakon lévő függönyök hiányára gondolok...), és általában, az emberi szeméreméretől tudomást sem vevő viselkedést kórtermekben, ambulancián, műtőben egyaránt. Részletes, emberséges, egy arra külön elkülönített helyiségben tartott elbeszélgetés helyett hivatalos hangnemben, a kórteremben vagy a folyosón odavetett szabatos felvilágosítást. Bizonytalanságot, megaláztatást, fájdalmat, azaz embertelenséget.

Mit tegyünk?

Nem tudom. Egység az egészségügyben, a betegekért, nővérekért, egymásért, úgy tűnik, nem teremthető. Magunkra maradtunk, mindenki egyes egyedül. Mindenkinek magának kell eldönteni, milyen úton akar járni, kinek, minek akar megfelelni, szolgálni. Ami engem illet, továbbra is teszem a dolgom, legjobb lelkiismeretem és tudásom szerint.

Végezetül egy kis segítség azoknak, akiket az egészségügy és a társadalom illetén „lendülete” esetleg elkészerít: „*Amit ezen a helyen mondani lehet, csak egy: lemondani. Nem akarni semmit sem a gyakorlattól, sem az ördögtől, más szóval a politikától, illetve az érvényesüléstől. Nem szabad karriert csinálni. Mit kell tenni? Várni. Ismét csak várni. És ha már úgy látszik, hogy nem megy tovább, ismét csak várni. Az idő el fog következni. ... De addig várni kell. És nem lázadni. ... Szolgálni türelmesen, áhítattal, kitartással, lemondással... Várni és hallgatni, és ismét várni. Szegényen? Elnyomva? Megtaposva? Igen. Nincs más mód, csak egy: várni.*” (Hamvas Béla: A magyar Hüperion-I., 259. o., 1943.)

Dr. Molnár Zsolt
egyetemi docens, AITI

Az Erzsébet Tudomány Egyetem indulásáról – a költő Szabó Lőrinc, 80 évvel ezelőtt

A művelődéstörténelem egyik szerves része az intézmények története. Jeles elődökről, küzdelmekről, sikerekről kaphatunk körképet. Pécs életében különös, fontos hely jut egyetemének létrehozásának, s azon belül klinikáinak indulásához. Ezúttal a korabeli helyzetet leíró különleges személyhez fordulunk: költőhöz.

Szabó Lőrinc 1900. március 31-én született Miskolcon. Gépészmérnöknek készült, bölcsészhallgató lett, rövid ideig. Pályáján: költő, író, műfordító, újságíró. A XX. századi magyar irodalom zseniális művésze. Háromszor nyerte el a Baumgarten-díjat, József Attila-díjas, Kossuth-díjas. 1919-től élt Budapesten, első verseskötete 1922-ben került az olvasókhoz. Az egyik leghatalmasabb műve szonett-sorozat: A huszonhatodik év. 1957. október 3-án halt meg Budapesten.

Szabó Lőrinc sokat utazott a honi tájban, főleg a Dunántúlon, a Balaton körül. 1924. október 2-án Pécsen járt, meglátogatta – elsősorban – az orvosi fakultást, alaposan megfigyelte a kibontakozó intézeteket, klinikákat. Kítűnő helyzetképet állított össze, amely „Az Est” című lapban jelent meg, 1924. október 5-én, a 7. oldalon. Érdeemes csatolnunk a szöveget:

„Órák hosszat jár-kél az ember, néz, lát, kérdez, figyel, s mikor már kifáradva azt hiszi, hogy ismeri a hosszú hontalanság után Pécsen elhelyezett Erzsébet Tudományegyetemet, akkor kezdi érezni, hogy csak afféle általános tájékozódást nyert.

Dr. Róth tanársegéd kalauzolása mellett már délelőtt megkezdődött ez a tájékozódás: Pécs városának hintója a Mecsek derekái felröpit bennünket, a szőlőlig: itt, a Bábaképző kert övezte, gyönyörű épületében talált otthont *Scipiades* professzor birodalma, a szülészeti és nőgyógyászati klinika.

134 KOCSI SZEMÉT ÉS – SZÜLÉSZETI KLINIKA!

Ez a klinika, mint hozzáértők mondják, a legmodernebb, és pedig nemcsak Magyarországon a legmodernebb. Dr. Góczy adjunktus lekötő szívélyességgel vezet végig a tündöklő tiszta termeken: földszint, első emelet, második emelet, a leggazdaságosabban kihasználva s a legtökéletesebben felszerelve. A kórtermekben betegek; szülő asszonyok, fent gyermekágyasok. Tanterem, mozigéppel! Kissé szűk, mert állva is csak kilencven hallgató fér el benne. Fürdők. Röntgen és „tisza” műtő és „szeptikus” műtő és szerszámok, és nincs vége-hossza a nézni-valónak, amit tisztelettel megcsodál a laikus, de amit csak orvos tud érdeme szerint méltányolni. A szuterénben konyha (megkínálnak: a szakácsnő művész!), mosó-, sterilizógépek, központi fűtés, gépház.

Az egyetem három éve vette át az intézetet (s vele a bábaképzést). Azóta minden átalakult, kibővült. A kis pavilon – friss épület a kert bejáratánál – berendezésre vár. Sok minden van már, és sok kell még. Pénz. És nem érdektelen megemlíteni, hogy a betegek e paradicsomából 134 kocsi szemetet hordatott ki Góczy adjunktus, aki annak idején egy órával a megszállók kivonulása után érkezett Pécsre. Itt, a Bábaképzőben volt a köz-

társaságiak fő fészke. Előzőleg szerbek istállóknak használtak egyes termeket.

TRUPPENSPIRAL: BŐRGYÓGYÁSZAT

Sietni kell. Megkerüljük az óriási kiterjedésű katonaiskolát (melyben az egész egyetem elfért volna), s a Hammerle-telek vidékéről, ahol egyetemi tisztviselői lakások épültek, a volt Truppenhospitalba hajtatunk. Itt van, hatalmas park közepén *dr. Beck Soma* bőrgyógyászati klinikája. A berendezés még nincs kész. Újra: műtő, rendelő, könyvtár, tanári szoba, tanterem, vetítőgép, vízagyak, laboratórium, fürdők; az emeleten nyolc kórterem, itt lesz az úgynevezett puella-osztály prostituáltak számára, amit az egyetemmel tartat fenn a város. Október végén megnyíthat ez a klinika is. Folyosói azonban egyelőre tömve vannak ládába csomagolt berendezési tárgyakkal.

ARÉGI KÖZKÓRHÁZ HELYÉN

A többi már nem esik ki a városból: innen öt-tíz percnyire egymás mellett van a gyógyszeres-kórtani (*dr. Mansfeld*), a közegészségtani (*dr. Fenyvessy Béla*), a belgyógyászati (*dr. Ángyán János*) és a szemészeti klinika (*dr. ifj. Imre József*). Ezek számára a régi közkórházat alakították és alakítják át. A kopott, roskatag épület egy része már ragyogó, fiatal eleganciában büszkélkedik: a hozzá tartozó szárnyépületben, a volt szegényházban félig-meddig már be is rendezkedett Mansfeld és Fenyvessy professzor. Friss festékszag a folyosókon, ládák, munkások, kísérleti szoba, fizika-, kémia-terem. A szuterénben állatistállók, állatfürdők. Itt jó dolguk van a kísérleti nyulaknak!

Az udvaron központi konyha és kazánház. Jobbra emeletet húznak: ott lesz a szemészet. Imre tanár hetenként kétszer lelátogat Budapestről, ellenőrzi és irányítja az építkezést, s azt mondják, hogy az ő intézete lesz Európa egyik legtokéletesebben felszerelt szemészeti klinikája. A kórház többi része még érintetlen. Tele van betegekkel. Ha egyik felének restaurálása véget ér, akkor kerül sor a kiürítendő másik résznek belklinikai célokra való átalakítására. Egyelőre gödrökkel, homokdombokkal, téglával, cementtel, állványokkal és dolgozó munkásokkal van tele a nagy, fás udvar. Szép, régi mecset a török időkből, aztán az átépülő kórház mögött szép, kőkerítéses kertben az elmeklinika következik (*dr. Reuter Camilló*), kétemeletes, nagy sárga épület; a volt kórház volt elmeosztálya. Berendezését fölfrissítették. Továbbhajtatunk: ismét egy szép, friss, egyemeletes épület: *dr. Heim Pál* gyermekklinikája. Fehér falak, zöld ablakrámák, fekete tető. Az udvaron téglák, homok, állványok, fűrészek, munkások. Asszonyok súrolják a folyosót. Pár hét múlva minden kész.

Kétemeletes modern palotában, a régi kereskedelmi iskolában talált otthont a sebészet (*dr. Bakay Lajos*). Itt már a berendezés is csaknem kész. Renkíven elegáns a tanári dolgozó- és könyvtárszoba. Kaló tanársegéd úr továbbvezet: ragyogó folyosók, laboratórium, két teljes röntgenkészülék. Urológia, ortopédia, váró, műtő tanterem, kórterem és ami csak kell. A sebészet új, kis pavilont is kapott; ott áll a udvaron: magasföldszint és emelet palatetővel.

ANATÓMIA, KÓRBONCTAN

Mellette, a volt városi tornacsarnokban az anatómia és kórbonctan (*dr. Tóth Zsigmond*) és a törvényszéki orvostan (*dr. Entz Béla*) klinikája. Groák tanársegéd kalauzol. Minden kész, a beren-

dezés is, nagyjában. A nyáron már kurzus is volt itt szigorlók számára. Mindenfelé fehér székek, asztalok, üvegszekrények, csillag, rejtelmes vasak. Kis és nagy szobákon át kísérleti állatok: élő tengeri malacok, patkány, egér, kutyák, egy kis róka ketrecben. Hullakocsi. Előkészítő terem cementágyakkal, széles vízcsapokkal a hullamosásra. Mellette – rettenetes szó: – hullalift! És fortélyos, nagyszerű hűtőkészülék, hogy meg ne romoljon a halott hús. Fehér köpenyes fiatal orvosok visznek magukkal: lépcső, szuterén; bádognyitók, melyekre nemigen mer ráfeküdni, aki él. Végül: hullakamra. Tiszta, elegáns négyszög. Szemközt egymás fölött hat-hat kis, barna ajtó.

Vissza a földszintre. Anatómiai boncterem. Megint egy letakart test. A szomszéd teremben 8-10 asztal, fekete táblák, ábrák, csontváz, mosdók. Az első emeleten teljesen felszerelt laboratórium. Mellette lesz a múzeum. A földön rengeteg spiritalizmusra kottázott szörnyűség. És minden hideg, józan, elegáns, ártatlan és kegyetlen. Mint a tudomány.

AZ EGYETEM ÉLETE ÉS A NUMERUS CLAUSUS

Délután *dr. Pekár Mihály* orvoskari dékán fogad az egyetem Rákóczi úti központi épületében.

– Az egyetem végtelenül hálás – mondja kérdéseimre a dékán úr, akinek hervadhatatlan érdemei vannak az egyetem fölvirágoztatása tekintetében – *Klebensberg* kultuszminiszter iránt. Az ő áldozatkészsége tette lehetővé, hogy elhelyezkedésünk definitív legyen. Új épületeket nem emelhetünk; főképp válogatni, átalakítani, restaurálni kellett. De mindenütt maradt helyünk a további terjeszkedésre. És az elhelyezkedés jó: csak két klinika esik távolabbra, a szülészeti és a bőrgyógyászati. Tíz perc; pesti értelemben nem távolság. Megfelelő órarenddel minden beosztható.

Felszerelésünk kitűnő, de még mindig nem elég. Sokat adott az állam, sokat kaptunk társadalmi úton is. A hallgatók érdeklődésével meg vagyunk elégedve: az idén mintegy 800-1000 orvosnövendékre számítunk. A többi fakultással együtt szép szám. Németországi kis egyetemeken sokkal kevesebb a hallgató. Mi igyekeztünk lekötni a Dunántúlt, Baja és Kalocsa vidékét, s ez eléggé sikerült. Pécs történelmi milióba kerül az ifjúság. Hozzánk tartozik még a soproni teológia, mely az idén nőhallgatókat is felvesz.

A városra remélhetőleg jó hatással leszünk, a klinikák a közegészségügy javulását jelentik. Errefelé, az egyke vidékén békében is legnagyobb volt a gyermekhalandóság. Az egyke nem tartozik ránk, mint orvosokra, hisz az társadalmi betegség, de az ijesztő arányú gyermekhalandóságnak részben gátat vethetünk. Forszírozzuk a vízvezeték, csatornázást – de hát minden jót oktrojálni kell, s a városnak is több ma a jóakarata, mint a pénze.

A numerus clausust az idén is úgy értelmezzük, mint eddig, megtartjuk a törvényt. Köztünk és a többi egyetem között csak az a különbség, hogy másutt elküldik a szerzett jogosokat. Az első évben a pesti egyetem felvett 4000 keresztényt, s akkor – hivatkozván a törvény ama pontjára, amely szerint csak annyi hallgatót kívánatos felvenni, amennyiben alapos kiképzése biztosítható – azt mondta, hogy többet nem bír el. Meglehet. Nekünk azonban volt elég helyünk, tehát mikor szerzett jogokat kellett respektálni, nem mondtuk, hogy nincs hely. A hallgatók száma egyébként egyre csökken: a háborús torlódás után már minden egyetem kezd visszatérni a normális számokra.

A beiratkozások folynak. Utólagos engedéllyel október 15-éig lehet beiratkozni. Elsején az 1. és 2. éves medikusoknak megkezdjük a tanítást. A normális Veni Sancte október 5-én lesz. A

3., 4. és 5. évesek számára a klinikák késői megnyitása miatt csak 20-án kezdődnek az előadások.

KÖZPONT, KÖNYVTÁR, SZEMINÁRIUM

Dr. Thienemann Tivadar; a német irodalom tanára megmutatja ezután a központi egyetemet. Csak felsorolom, mi van itt a békében épült, hatalmas volt főreáliskolában: egyetemi hivatalok, aula, auditorium maximum, a teljes jogi és bölcsészeti kar szemináriumokkal, az orvosi fizikai és a központi röntgenintézet, a kémiai, élettani, földrajzi, biológiai intézet és a fizikai intézet rádiófelvevő állomása. Tanterem, könyvtárszobák.

A szemináriumok könyvanyaga igen gazdag. Maga az Egyetemi Könyvtár a belvárosi templom mellett van a volt püspöki könyvtár palotájában, de az egyes intézetek külön is ellátják magukat könyvvel. Megnézzük a szép magyar szemináriumot (a magyar irodalmi tanszék, melyet tavaly *dr. Zolnai Béla* látott el, jelenleg üres, és még nem tudni, ki lesz a fontos tanszék végleges tanára); a nagyszerű német szemináriumban a legmodernebb német írók – *Werfel, Kaiser, Hasenclever, Kornfeld, George, Unruh* – összes munkái is megvannak. A franciában ugyanúgy. A filozófia nemcsak a filozófiai könyvtárban (melyet *dr. Nagy József* rektor vezet), hanem általában az egyetem minden könyvtárában dominál.

A déli fekvésű, télen is meleg folyosókról a kőkerítéses nagy udvarra lát az ember. Szemközt az új tanári lakóház, szép, háromemeletes épület. Az udvaron, melyet parkírozni fognak, tenispálya. Balra botanikus kert készül.

Már este van. A villanyfényes német szemináriumban a könyvtár kincseit nézgetjük – Thienemann tanár úr Goethérol ad elő az idén –, s a Rákóczi utcai ablakokra már feketén rajzolódnak föl a Mecsek szelíd vonalai. S a békés hegy alatt békésen pihen a nagy múltú s nagy jövőjű Pécs, vagy mint a kultuszminiszter a várost nevezte: a magyar Heidelberg.”

*

Igen nagy ritkaság, hogy költő számol be egyetem kezdeti időszakáról. Szabó Lőrinc szép stílusában, gondosan, reálisan számol be a helyszínről, az eseményekről. Újságcikke 80 esztendeje került ki a nyomdából – kedves olvasmány ma is.

Dr. Vértes László

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK

Az I. sz. Belgyógyászati Klinikáról

■ A 2004. november 11-13-ig tartott Hamburgi Haemophilia Symposiumon klinikánkról hárman vettek részt, *dr. Dávid Marianna* egyetemi docens, *dr. Nagy Ágnes* egyetemi adjunktus és *dr. Losonczy Hajna* egyetemi tanár. Mindhárman poszterbemutatót tartottak az alábbi címmel: *Á. Nagy, B. Meng, E. Denicke, M. Kecskés, W. Schröder, F. H. Herrmann, H. Losonczy*: Regional molecular database in haemophilia A; *Losonczy H., Nagy Á., Vaszi T., Boda Z., Jáger R., Marosi A., Medgyessy I., Radványi G., Vezendi K., Nemes L.*: National Haemophilia Register (NHR-NET) in Hungary Regional Haemophilia Centers: Pécs, Debrecen, Szombathely, Novo Nordisc Ltd, National Haemophilia Center Budapest; *M. Dávid, O. Tóth, L. Vida, Á. Nagy, Á. Szomor, B. Meng, H. Losonczy*: Thrombotic tendency and endothelial dysfunction of the peritransplant period in patients undergoing autologous stem cell transplantation. *Dr. Nagy Ágnes* poszterdíjat kapott.

A Bőr-, Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinikáról

■ A Magyar Dermatológiai Társulat nagygyűlését 2004. december 9-11-ig rendezték meg Budapesten. Klinikánkról a következő előadás hangzott el: *Lengyel Zs., Zombai E., Moezzi Mehd., Farkas B., Szepes É.*: Generalizált eruptív keratoacanthoma (Grzybowski).

Az Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézetből

■ 2004 decemberében a nemrég Pekingben megalakult International Society of English for Medical Purposes nemzetközi szakmai szervezet irányító testületébe bekerült *dr. Rébék-Nagy Gábor*; a Nyelvi Intézet vezetője és *Warta Vilmos*, a Profex Nyelvizsgaközpont igazgatója.

■ 2004-ben akkreditálták a Profex jogi és közigazgatási szaknyelvi vizsgát. 2005 januárjában a PTE Állam- és Jogtudományi Karán vizsgázatói alapképzés szervezésére került sor. A jogi és közigazgatási szaknyelvi vizsgát a PTE ÁJK-n, a Corvinus Egyetem Államigazgatási Karán, valamint a Szegedi Egyetemen lehet letenni.

■ Februártól folytatódnak a német programon oktatók számára szervezett német

szaknyelvi kurzusok.

■ A 2004 novemberi vizsgaidőszakban a Profex egészségügyi szaknyelvi vizsgára jelentkezők száma 8 nem-pécsi vizsgahelyen 733 fő volt, a pécsi vizsgahelyen 322 fő tett vizsgát, 13 fő pedig a néhány hete akkreditált legújabb debreceni vizsgahelyünkön, a Cambridge Nyelviskolában vizsgázott.

A Gyermekklinikáról

■ A klinika tudományos diákköri hallgatói közül hárman kaptak díjat a Tudományos Diákkör Dékáni Pályázatán. *Nagy Enikő* VI. éves hallgató kiemelt I. díjat kapott (témavezetők *dr. Molnár Dénes* és *dr. Erhardt Éva*). *Savanya Márta* VI. éves hallgató II. díjat ért el (témavezető *dr. Adamovich Károly*), míg *Ódor István* V. éves hallgató III. díjat kapott (témavezető *dr. Horváth Magdolna*).

A Magatartástudományi Intézetből

■ A Pécsi Akadémiai Bizottság Pszichológiai Munkabizottsága a Magatartástudományi Intézet szervezésében „Egészségpszichológia a gyakorlatban” címmel konferenciát rendezett, 2004. november 12-én. A konferencián a magyar egészségpszichológia reprezentánsai tartottak előadást, az alábbi témakörökben: Egészségnevelés és egészségkultúra kultúrközi összehasonlító elemzése; A Közép-Kelet-európai egészségparadoxon; Az egészségállapot szociológiai kontextusa; Az egészségpszichológia alkalmazási területei és alapfogalmai; Kóping mechanizmusok: csoportosításuk és méréjük; A gyógyító egészsége; A „bontakozás” mint alapelv az egészséges fejlődésben; Egészségpszichológiai szempontok az onkológiai betegek ellátásában; Kardiovaszkuláris és krónikus betegségek megelőzése: egészségpszichológiai teendők.

■ A Pécs-Baranyai TIT és a Grastyán Alapítvány Kuratóriuma Grastyán-díjat adományozott *dr. Vereczkei Lajos* orvos-filozófus professzornak.

■ A Kognitív Neuropszichológiai Szeminárium Sorozat (Neurokog) előadása 2005. január 17-én a Magatartástudományi Intézet könyvtárban került megrendezésre. Előadó *dr. Borbély Csaba* (Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet) volt, előadásának címe: A temporális lebeny epilepsziás betegek topografikus memóriájának vizsgálata virtuális környezetben.

A Neurológiai Klinikáról

■ *Dr. Faludi Béla* egyetemi adjunktus 2004. november 3-án részt vett az OEP-ben légzésgyógyászat témakörben megtartott konzultáción. A megbeszélésen az otthoni lélegeztetés és a CPAP BiPAP légszinterápia kölcsönzési formában történő működtetése került terítékre. Ezt követően a konzultációról beszámolt a Neurológiai Szakmai Kollégium novemberi ülésén.

■ *Dr. Illés Zsolt* a tübingeni Neurológiai Klinikán töltött egy hetet Socrates ösztöndíjjal, és előadást tartott „Effect of novel amino acid copolymers on humanized MBP-specific TCR transgenic T cells and humanized HLA-DR2 transgenic microglia” címmel.

Az Orvosi Népegészségtani Intézetből

■ A VII. International Conference of Anticancer Research (Corfu, Greece October 25-30, 2004) rendezvényen intézetünkben az alábbi előadások hangzottak el: *I. Ember, Zs. Faluhelyi, I. Kiss, A. Kvarda, L. Bujdosó, Á. Ember, Á. Németh, A. Csejtei, G. Nowrasteh, T. Varjas*: Molecular epidemiological biomarkers of the primary prevention of cancer; *I. Ember, Cs. Varga, L. Pajor, E. Nádas, T. Varjas, G. Nowrasteh, A. Csejtei, L. Bujdosó, I. Ródlér, A. Kvarda*: Trans-Hexenal, a new naturally occurring carcinogen; *Á. Ember, Á. Németh, Cs. Varga, Zs. Faluhelyi, A. Csejtei, J. L. Iványi, I. Kiss, N. Ghodrattollah, K. Fehér, N. Kékes, Zs. Dombi, I. Arany, I. Ember*: Investigation on the expression of onco/suppressor genes as predictive biomarkers for breast cancer patients; *Zs. Faluhelyi, Á. Ember, R. Schnabel, I. Ródlér, Gy. Czákó, E. Pázsit, Á. Németh, J. L. Iványi, Zs. Dombi, A. Kvarda, L. Bujdosó, A. Csejtei, A. Sebestyén, I. Boncz, I. Ember*: CMF protocol has an effect on onco/suppressor gene expression – in vivo; *I. Kiss, Zs. Orsós, A. Csejtei, R. Schnabel, Zs. Faluhelyi, B. Bogner, J. Sándor, Á. Németh, I. Ember*: Allelic Polymorphisms of metabolizing enzymes modify the risk of colorectal cancer; *T. Molnár, I. Kiss, Zs. Faluhelyi, A. Csejtei, A. Kvarda, L. Bujdosó, Á. Németh, E. Pázsit, I. Ember*: Expression of onco/tumor suppressor genes in lung cancer patients; *T. Varga, Zs. Orsós, Zs. Faluhelyi, A. Csejtei, I. Ember, I. Kiss*: Effect of allelic polymorphism of p53 tumor suppressor gene and vitamin-D receptor gene on individual susceptibility to breast cancer; *I.*

Boncz, A. Sebestyén, I. Ember: Cost analysis of treatment and screening of breast and cervical cancer in Hungary; *I. Boncz, A. Sebestyén, G. Hoffer, I. Ember*: First result on the Hungarian nation-wide organized breast cancer screening program; *Gy. Czákó, M. Varga, Zs. Orsós, Cs. Varga, I. Ember, I. Kiss*: Effect of a plant extract on the expression of onco/suppressor genes in mice; *E. Nádas, J. Sándor, M. Mottolose, A. Cianciulli, P. G. Natali, I. Ember*: HER2, P53, FAS, FASL, COX2, PGE2S, EGFR expression in breast cancer and in normal peritumoral breast tissue: potential novel risk biomarkers; *Á. Németh, Z. Nyárády, L. Olasz, Á. Ember, I. Ember*: Effects of transplatin oncogene activation in vivo; *G. Nowrasteh, T. Varjas, I. Ember*: Lycopene and cancer chemoprevention; *Zs. Orsós, J. Béres, J. Sándor, I. Ember, I. Kiss*: Allelic polymorphism of metabolizing enzymes in a Hungarian roma population; *E. Pázsit, Zs. Kádár, I. Ember*: Importance of HPV screening in the prevention of cervical dysplasia; *A. Sebestyén, I. Boncz, I. Ember*: The relationship between the organization and health insurance costs of organized breast cancer screening; *A. Sebestyén, I. Boncz, I. Ember, J. Bánóczy*: Preventive oral health services in dental practice of Hungary; *T. Varjas, G. Nowrasteh, E. Nádas, V. Virág, A. Simon, B. Gunszt, I. Ember*: The early effect of plants extracts on tumor growth due to carcinogen exposure; *Z. Nyárády, Á. Németh, Á. Bán, I. Ember, L. Olasz*: Relieving symptoms of xerostomia with oral pilocarpine (Salagen) during irradiation in head and neck cancer; *Z. Nyárády, Á. Németh, G. Kinczel, L. Olasz, Gy. Kulcsár, I. Ember*: Improved results of induction BVM chemotherapy + Culevit tablets as an adjuvant; *R. Schnabel, P. Varga, I. Kiss, I. Ember, Cs. Varga, A. Németh, J. Iványi*: Epidemiological investigation of patients with colorectal polyps; *A. Tibold, I. Kiss, I. Ember*: Examination of the combined effect of p53 allele polymorphisms and silicosis on the development of lung cancer.

A Radiológiai Klinikáról

■ *Dr. Rostás Tamás* és *dr. Harmat Zoltán* 2004. október 1-jével adjunktusi kinevezést kapott.

■ 2004. december 11-én a Magyar Radiológus Társaság Senior Klubjának évente tartott tudományos rendezvényén klinikánk igazgatója, *dr. Battyáni István* és *dr. Hor-*

váth László professzor vett részt. A rendezvény helyszíne a budapesti Radiológia Klinika volt.

■ December 16-án Pécsen, az Orvos Klub az érszűkületes betegek szűréséről vitafórumot szervezett, melyen *dr. Battyáni István, dr. Horváth László, dr. Harmat Zoltán, dr. Radics Éva* és *dr. Rostás Tamás* vett részt. *Dr. Rostás Tamás* bevezető előadást is tartott.

■ A Magyar Radiológia című tudományos folyóirat szerkesztőbizottsága 2005 januárjától megújult. A hasi radiológia rovatvezetőjévé *dr. Weninger Csabát* kérték fel négy évre.

A Sebészeti Klinikáról

■ *Kelemen Dezső*, a Sebészeti Klinika docense felkért előadóként részt vett az International Society for Digestive Surgery (ISPS) 19. világkongresszusán, Japánban, Yokohamában 2004. december 8-tól 11-ig. Előadásának címe a következő volt: „Modification of the anastomoses during duodenum-preserving pancreatic resection”.

A Szívgyógyászati Klinikáról

■ Magyar Szívsebészeti Társaság Littmann Imre-díját 2004-ben *dr. Tóth Zsolt* nyerte el.

A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáról

■ *Dr. Szilágyi András* egyetemi docens 2004. október 20-24-ig rövid tanulmányúton vett részt a Münsteri Egyetem Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáján *Prof. dr. Ludwig Kiesel* klinikai igazgató meghívására, valamint részt vett a 8. Münsteri Perinatális Szimpóziumon.

■ *Dr. Szabó István* egyetemi tanár és *dr. Szilágyi András* egyetemi docens 2004. november 5-6-án felkérés alapján részt vett Visegrádon a Magyar Diabetes Társaság V. Konszenzus értekezletén, melynek témája a diabetes és terhesség volt. *Dr. Szabó István* üléselnöki feladatot látott el, *dr. Szilágyi András* előadást tartott „Fogamzásgátlás diabetesben” címmel.

A Traumatológiai Központ Balesetsebészeti és Kézsebészeti Klinikáról

■ Az AIOD (Association Internationale Pour L'Osteosynthese Dynamique) által szervezett Gamma-szegezés kurzus 2004.

november 22-24-ig került lebonyolításra Strassbourgban. A rendezvényen Magyarországot négy szakember képviselte, köztük *dr. Tóth Ferenc*, a Balesetsebészeti és Kézsebészeti Klinika osztályvezető adjunktusa. A kurzus során a résztvevők megis-

merkedhettek a velőűrszegezéssel kapcsolatos kutatások legújabb elméleti ismereteivel, valamint az új fejlesztésű implantátumokkal. Az ismeretek elmélyítésében nagy segítséget nyújtott *Prof. Gilbert Taglang*, a gamma-szegezés modernebb

módjainak egyik kifejlesztője. A tantermi előadás összehangolása a mütői gyakorlattal lehetőséget biztosított mind az elméleti, mind pedig a gyakorlati ismeretek alapos áttekintésére és megvitatására. ■

A PTE OEC ÁOK EFK SZB közleménye

A PTE OEC ÁOK EFK Közalkalmazotti Tanácsa és Szakszervezeti Bizottsága 2004. december 20-án tartott ülésén tárgyalta a kamatmentes kölcsönre beérkezett kérelmeket.

Az egyetem dékánjához 15 db kérelem érkezett. Ebből:

- Lakásvásárlás: 2 db
- Építés: 3 db
- Hőszigetelés, nyílászáró csere: 10 db

A bizottságok 12 kérelmet tartottak jogosnak.

Az indoklást a beérkezett kérelmek, csatolt dokumentumok, helyszíni környezetanulmány, valamint a rendelkezésre álló kamatmentes lakáskölcsönalap alapján rangsorolták a testületek. A jogosnak elfogadott 12 kérelem közül mindegyiket indokoltan tartotta a bizottság, az alábbiak szerint:

Építés

Rittmann-né dr. Pétervári Erika (Kóréletlan)	400 000,- Ft
Tresszné Németh Edit (Biofizika)	400 000,- Ft
Gergics Jánosné (Gyerekklinika)	400 000,- Ft
Horváthné Trokán Rita (Egészségügyi Főiskolai Kar)	1 000 000,- Ft

Vásárlás

Marton Ágnes (Gyerekklinika)	300 000,- Ft
------------------------------	--------------

Hőszigetelés, nyílászáró csere

Gégényné Osztó Zsuzsanna (Radiológiai Klinika)	300 000,- Ft
Keszercéné Dávid Mária (Központi Iktató)	300 000,- Ft
Nagy Erzsébet (Gazdasági Főigazgatóság)	300 000,- Ft
Papp Emese (Patológia)	300 000,- Ft
Ratting Károlyné (Üzemeltetési és Fejlesztési Osztály)	300 000,- Ft
Szabó Ferencné (AITI)	300 000,- Ft
Walczné Gróf Judit (Szülészeti Klinika)	300 000,- Ft
Összesen:	4 600 000,- Ft

Dr. Csere Tibor, a Közalkalmazotti Tanács elnöke
Illés József, a Szakszervezeti Bizottság titkára

Az Orvostudományi és Egészségtudományi Szakosztály 2005. február-április havi programja

2005. február 14. – Tanulságos esetek fóruma

1. „Epehólyag-rák” gyógyult esete (esetgazda: *dr. Kalmár Nagy Károly*, PTE-OEC-ÁOK Sebészeti Klinika);
2. 53 éves nő ovarialis tumorának esete (esetgazda: *dr. Kereskai László*, PTE-OEC-ÁOK Patológiai Intézet)
3. „Slow transit” obstipatiót okozó simaizom myopathia (esetgazda: *dr. Király Ágnes*, PTE-OEC-ÁOK Családorvostani Intézet és III. sz. Belgyógyászati Klinika).

2005. február 21. – Felkért előadások

1. *Dr. Wittmann István* (PTE-OEC-ÁOK II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum): Oxidatív stressz diabetes mellitusban és vesebetegségekben (40 perc);
2. *Dr. Kuhn Ferenc* (PTE-OEC-ÁOK Szemészeti Klinika – Department of Ophthalmology, University Alabama, Birmingham, AL, U.S.A.): Két évtized fejlődése az ideghártya-sebészeten (40 perc).

2005. február 28. – Tanulságos esetek fóruma

1. Súlyos gerincdeformitást utánzó, ritka axiális hemidystonia sikeresen kezelt esete (esetgazda: *dr. Balás István*, PTE-OEC-ÁOK Idegsebészeti Klinika);
2. Nagy kiterjedésű alsóvégtag lymphoedémás esetünk kezelése konzervatív és sebészeti módszerekkel (esetgazda: *dr. Füzi Árpád*, Baranya Megyei Kórház Sebészeti Osztály, PTE-OEC-ÁOK Sebészeti Tanszék);
3. Hypertrophiás cardiomyopathia diagnosztikus és terápiás problémákat okozó esete (esetgazda: *dr. Magel Ferenc*, „Kaposi Mór” Megyei Kórház Belgyógyászati Osztály).

2005. március 7. – Felkért előadások

1. *Dr. Jilling Tamás* (Department of Pediatrics, Evanston Hospital, Northwestern University, Evanston, IL, U.S.A.): Thrombocytá aktiváló faktor a bélhámsejtek életében és halálában (40 perc);
2. *Dr. Papp Lajos* (PTE-OEC-ÁOK Szívgyógyászati Klinika, Regionális Kardiológiai Központ): Paradigma-váltás a szívgyógyászatban (40 perc).